

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине
Булевар Михајла Пупина 16
Нови Сад
www.vojvodinahouse.eu

**ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

Нови Сад, март 2017. године

Садржај

I. АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА.....	2
1. ПРОЈЕКТИ	2
I. Пројекти у припреми	3
II. Пројекти у имплементацији.....	4
III. Пројекти у евалуацији	8
2. АНТЕНА ДЕСКА КРЕАТИВНА ЕВРОПА	12
3. ЕДУКАТИВНЕ АКТИВНОСТИ.....	17
I Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“	17
II Обуке „Можућности финансирања путем ЕУ фондова“	22
4. ФЕП ТУРЕ.....	30
5. КООРДИНАЦИОНЕ ГРУПЕ.....	31
6. ОТВОРЕНА ВРАТА.....	34
7. ПРОЦЕНА ПРОЈЕКТНИХ ИДЕЈА	35
8. ИСТРАЖИВАЧКО – АНАЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ.....	37
II ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	45
III ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА	55
IV КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ	63
V РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“АП ВОЈВОДИНЕ	74
VI ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2016. ДО 31.12.2016.ГОДИНЕ	77

I. АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА

Годишњим планом рада Фонда „Европски послови“ АП Војводине (у даљем тексту: Фонд) за 2016. годину дефинисан је низ активности које доприносе остварењу циљева постављених самим планом: наставак креирања пројектних предлога и конкурисања према конкурсима Европске уније у сарадњи са домаћим и регионалним партнерима; координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција и остваривање сарадње са органима локалних самоуправа и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција; подизање капацитета покрајинске администрације у области европских интеграција; реализација едукативних активности, прикупљање, обрада, анализе и представљање информација везаних за ЕУ фондове које су релевантни за институције како из јавног, тако и из приватног сектора, информисање заинтересованих институција путем састанака координационих група, инфо дана, акција попут ФЕП тура и „Отворених врата“, специјализоване интернет странице, конференција за штампу и рано идентификовање потенцијалних пројектних идеја путем процена пројектних предлога.

1. Пројекти

Програмом рада Фонда за 2016. годину, као приоритет у раду утврђено је креирање и конкурисање пројектним предлозима на актуелне позиве који се финансирају из фондова Европске уније.

Пројекти Фонда су груписани у следеће категорије:

- Пројекти у припреми
- Пројекти у имплементацији
- Пројекти у евалуацији

I. Пројекти у припреми

У наредном делу следи преглед актуелних „Пројеката у припреми“ од стране Фонда.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	Ecofriendly water management against extreme weather conditions in the cross-border area - ECOWAM	Управљање водама у равничарским пределима, измуљивање дела реке Јегричке и хидорбиолошка и хемијска испитивања квалитета воде и муља.	АТИ-VIZIG, Сегедин ЈВП Воде Војводине Фонд Европски послови АПВ	1.763.797,42 €
2.	Kistelek – Magyarkanizsa complementary touristic development based on natural resources as interconnected diverse elements of the regional touristic system - OASIS	Кампови за младе и рестаурација бањског комплекса, промоција туристичке руте Киштелек-Кањижа.	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице; Општина Киштелек, Мађарска Општина Кањижа; Фонд Европски послови АПВ;	588 017,84 €
3.	Support sport and physical activity of girls – ActiveGirls	Повећано учешће девојчица основно школског узраста у спорту и њихова повећана физичка активност.	Покрајински секретаријат за спорт и омладину Општина Сентеш Тиса Сквош клуб, Сегедин Фонд Европски послови АПВ;	234.866,05 €
4.	Agriculture innovation towards growth and employment in cross-border region - AGRINO	Пројекат има за циљ јачање иновативног приступа агро-предузетништва у руралном прекограничном подручју, увођење нових технологија за узгој биљних култура.	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Институт за ратарство и повртарство Фонд Европски послови АПВ, 4. Csongrád Megye Fejlesztésért Nonprofit Kft	325.536,75

5.	Competitive sustainability of agricultural SME through the development of new product with added value based on alternative plant species - CORNUCOPIA	Употреба аутохтоних биљних врста у пограничном региону у алтернативној примени са додатном вредношћу у свим сферама друштва и привреде.	National agriculture research and innovation center – NAIK; LAVINA FOUNDATION; Пољопривредни факултет Нови Сад; Фонд Европски послови АПВ,	352.798,52 €
6.	Empowering entrepreneurship of vulnerable persons - SEHUB	Адаптација и промоција модела социјалног предузетништва у пограничном региону и трансфер искуства.	Унија послодаваца Нови Сад; Локална самоуправа града Шандорфалва (Sandorfalva); Фонд Европски послови АПВ, Друштво тумача и преводилаца за знаковни језик, Нови сад	190.739,55 €
7.	Intelligent Platform for Big Data Processing in Industry	Платформа знања за обраду великог броја података података у индустрији и индустријским постројењима.	Факултет техничких наука, Универзитет Нови Сад; Универзитет Кечкемет; Фонд Европски послови АПВ;	358.040,04 €

II. Пројекти у имплементацији

У наредном делу следи преглед „Пројеката у имплементацији“ од стране Фонда.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2007-2013 – Трећи позив за подношење предлога	Повећање нивоа регионалне сарадње кроз заједнички систем и приступ одговору на плављење у сливу реке	Партнери на пројекту: 1. Вуковарско-сријемска жупанија, Хрватска 2. Секретаријат Покрајинске владе,	1.035.168,27 €

	<p>пројеката Хрватска – Србија 2007-2013</p> <p>Одговор на свеприсутне ванредне ситуације у пограничној области – ЕМБЕР</p> <p><i>*Напомена:</i> Пројекат је предложен за финансирање од стране Заједничког техничког секретаријата ИПА Прекограничног програма Хрватска-Србија 2007-2013.</p> <p>Према правилима Програма информације се сматрају поверљивим све док не буду званично објављене на сајту Програма. Молимо да се информације о пројекту ЕМБЕР не износе у јавност, обзиром да још увек нису званично објављене.</p>	<p>Сава у пограничном региону; Унапређивање нивоа спремности на поплаве у ванредним ситуацијама у општинама региона који је у сливу реке Сава; Унапређивање вештина и процедура спашавања оперативних снага и хармонизација ванредних акција и тела кризног менаџмента у прекограничном регион током и након поплава; Подизање нивоа свести локалног становништва у случају плављења у прекограничном региону. Опрема која се набавља кроз пројекат: Комбинована машина – багер са додатном опремом, Дизел агрегат 250кW, Теренско возило, Приколица за возило, Машина за пуњење џакова песком, Пумпа за испумпавање воде – на електрични погон, , Цистерне за воду, Гумени чамац са спољним мотором, Приколица за чамац, Мобилне аутомобилске радио станице, Мобилни репетитор за радио везу, Радио станица фиксна, Ручни ГПС уређај, ГПС уређај за возило, Мобилна приколица (приколица, шатор, сто, клупа, агрегат, 6 лампи), Мали шатор, Велики шатори, ПВЦ под за шатор, Кревет на расклапање са душеком, Ђебад, Столови са клупама, Вреће за спавање, Лаптоп, Пројектор, Бензински</p>	<p>Србија</p> <p>3. Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Србија</p> <p>4. Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине, Србија</p> <p>5. Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о., Хрватска</p> <p>6. Државна управа за заштиту и спашавање, Хрватска</p> <p>Придружени партнери:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Општина Дреновци, Хрватска 2. Општина Гуња, Хрватска 3. Општина Врбања, Хрватска 4. Хрватске воде, Хрватска 5. Општина Шид, Србија 6. ЈВП “Воде Војводине” Нови Сад, Србија 7. Општина Сремска Митровица, Србија 8. Горска служба спашавања Србије, Србије 	
--	--	--	---	--

		агрегат, Рефлекоти, Ручна водоотпорна лампа, Мегафон, Комплет прве помоћи, Комплет алата, Водоотпорне јакне, Мајице, Ципеле, Заштитне чизме.		
2.	<p>Европска комисија, Генерални директорат за хуманитарну помоћ и цивилну заштиту (DG ECHO) - Позив за подношење предлога пројеката 2015 за превенцију и приватност пројеката у пољу цивилне заштите и загађења мора</p> <p>Смањење катастрофа, стандардизована анализа опасности и процена ризика – DR SHARE</p>	<p>Управљање ризицима у циљу смањења последица, интензитета и учесталости природних катастрофа и великих непогода, као и заштита становништва, животне средине и имовине кроз размену примера добре праксе, усклађивање методологија у три државе и креирање нових информатичких решења која могу помоћи у управљању ризицима у пограничном регион између Хрватске, Србије и Босне и Херцеговине.</p>	<p>1. Вуковарско-сријемска жупанија, Хрватска 2. Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о., Хрватска 3. Државна управа за заштиту и спасавање, Хрватска 2: Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине 3: Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу 4. Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства жупаније Посавске, Босна и Херцеговина</p>	281.222,00 €
3.	<p>Програм Креативна Европа Деск Антена Деска Креативна Европа Србије</p>	<p>Главни циљ Деска Креативна Европа и Антене Деска Креативна Европа односи се на промоцију програма Креативна Европа, његових стратешких приоритета: међународне сарадње, ширење аудиторијума, мобилности, креативних индустрија, нових бизнис модела и предузетништва у области културе. Поред тога, мисија Деска Креативна Европа и Антене Деска Креативна Европа је да подржи локалне институције и организације у</p>	<p>1. Министарство културе Републике Србије 2. Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине</p>	115.893,70 €

		припремању пројектних апликација, планирању, администрацији и имплементацији пројеката, као и у остваривању веће видљивости пројеката.		
4.	<p>Специјалистички програм “Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”</p> <p>Програм развоја АП Војводине 2014-2020, Приоритет ИВ: Развој институционалне инфраструктуре, “Академија за европске послове и фондове”</p>	<p>Основни циљ је упознавање са ЕУ процесима и регионалним политикама, као и са значајем и могућностима приступања европским фондовима, ради одговарајуће стручне анализе проблема регионалног развоја у контексту ЕУ интеграција и доношења релевантних одлука и закључака приликом управљања пројектима и креирања програмских и пројектних докумената у процесу приступања Европској унији.</p> <p>Структура Програма: 195 наставних часова кроз 6 радних модула, и то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Право и политике Европске уније; 2. Регионалне развојне политике и Европска унија; 3. Управљање пројектним циклусима и припрема пројеката; 4. Основне смернице и принципи програма Европске уније; 5. Програми Европске уније; 6. Евалуација и имплементација пројеката. <p>Програм је намењен запосленима у јединицама локалне самоуправе, покрајинској</p>	1. Фонд “Европски послови” покрајине Аутономне Војводине	3.272.428,80 РСД

		администрацији, развојним агенцијама, јавним и јавно-комуналним предузећима, образовним институцијама, институцијама културе, организацијама цивилног друштва, малим и средњим предузећима и предузетницима, факултетима, институтима и истраживачким установама, другим институцијама које се могу јавити као корисници средстава из европских фондова.		
--	--	--	--	--

III. Проејкти у евалуацији

Фонд је током 2016. године аплицирао, са релевантним партнерима, на одређене отворене позиве за подношење предлога пројекта, те се поменути пројекти у датом тренутку налазе у процесу евалуације. У наредном делу дат је приказ пројеката Фонда који су у евалуацији.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Оквирни буџет
1.	Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија – Стратешки позив за подношење предлога пројеката ”Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја-Бездан”	Реконструкција преводница Бездан, Шебешфок и Деак Ференц (грађевински, хидромашински и електрични радови), које су веома важне тачке одбране од поплава на левој обали Дунава и Баја-Бездан каналу. Данас оне представљају слабе тачке на одбрамбеној линији у прекограничној области.	Водећи партнер: Дирекције за водопривреду Доњег Подунавља Баја, Мађарска ПП1: ЈВП “Воде Војводине”, Нови Сад ПП2: Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине	9.000.000,00 €
2.	ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за	Подизање енергетске ефикасности у комуналним предузећима из области	Партнер 1/Водећи Партнер: Универзитет у Новом Саду Партнер 2: Јавно	1.723.571,15 €

	<p>подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p><i>EXploitation of Different Energy sources for GREen Energy production – X DEGREE</i></p> <p>(Експлоатација различитих извора енергије за зелену производњу енергије)</p>	<p>водоснабдевања и прикупљања и третмана отпадних вода максималном употребом обновљивих извора енергије.</p>	<p>комунално предузеће “Водоканал” Сомбор</p> <p>Партнер 3: Фонд “Европски послови” АП Војводине</p> <p>Партнер 4: Винковачки водовод и канализација д.о.о.</p> <p>Партнер 5: Пољопривредни институте Осијек</p>	
3.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p><i>Fighting Ragweed Ecologically and Efficiently - FREE</i></p> <p>(Борба против амброзије еколошки и ефикасно)</p>	<p>Унапређење стања животне средине у пограничним регионима (Аутономна покрајина Војводина и Вуковарско Сријемска жупанија) спречавањем даљег ширења амброзије.</p>	<p>Водећи партнер: Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине</p> <p>Партнер 2: Фонд “Европски послови” АП Војводине</p> <p>Партнер 3: Град Сремска Митровица</p> <p>Партнер 4: Вуковарско-сријемска жупанија</p> <p>Партнер 5: Општина Дреновци</p>	1.294.196,00 €
4.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p><i>ViCTour – Virtual and Cultural Tourism</i></p> <p>(Виртуелни и културни туризам)</p>	<p>Унапређење/развој континенталног туризма у пограничном подручју у циљу одржања социјалног, економског и територијалног развоја.</p>	<p>Водећи партнер: Вуковарско Сријемска жупанија</p> <p>ПП1: Туристичка заједница Вуковарско Сријемске жупаније</p> <p>ПП2: Туристичка организација Војводине</p> <p>ПП3: Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине</p> <p>ПП4: Економски факултет Суботица</p>	984.487,55 €
5.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p><i>SAPFEC – Supporting Air Pollution Free</i></p>	<p>Јачање капацитета и стварање заједничког ИЦТ мониторинг система у оквиру јавне здравствене службе усмереног на сузбијање утицаја унутрашњих и спољашњих загађивача у пограничном подручју.</p>	<p>Водећи партнер 1: Економски факултет Суботица, Универзитет у Новом Саду</p> <p>Партнер 2: Завод за јавно здравство Осијечко-барањске жупаније</p> <p>Партнер 3: Завод за јавно здравље Сомбор</p>	980.659,04 €

	<p><i>Environment for Children</i></p> <p>(Подстицање развоја окружења за децу без загађености ваздуха)</p>		Партнер 4: Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине	
6.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p><i>MOS-Cross – Mosquito Control in Cross Border Area</i></p> <p>(Контрола комараца у пограничном подручју)</p>	Побољшање пружања јавних здравствених услуга у Западнобачком округу и Осијечко-барањској жупанији раним откривањем заражених комараца који преносе болести (МБДс) побољшањем пограничног надзора и контроле.	<p>Водећи партнер 1: Завод за јавно здравље Сомбор</p> <p>Партнер 2: Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине</p> <p>Партнер 3: Завод за јавно здравство Осијечко-барањске жупаније</p>	1.031.803,65 €
7.	<p>ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката Хрватска – Србија 2014-2020</p> <p><i>CBNoIL – Cross-border Network of Innovation Labs</i></p> <p>(Погранична мрежа за иновативне лабораторије)</p>	Унапређење конкурентности програмског подручја путем јачања сарадње између кластера, агенција, универзитета ради стварања МСП модела, тестирање и развој нових производа, подешавања ланца вредности.	<p>1. Пословно удружење за унапређење конкурентности металског сектора Војводина - Војводина Метал Кластер, Србија</p> <p>2. Свеучилиште у Осијеку, Факултет електротехнике, рачунарства и информацијских технологија, Република Хрватска</p> <p>3. Кластер пољомеханизације, Република Хрватска</p> <p>4. Регионална развојна агенција Славоније и Барање за међународну и регионалну сарадњу, Република Хрватска</p> <p>5. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Србија</p>	441.540,00 €

8.	<p>Интерег V -Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Ports as driving Wheels of Entrepreneurial Realm – PoWER</i></p> <p>(Луке као покретачки механизам предузетништва)</p>	<p>Подстицање развоја регионалног иновационог система за Јадранско-Јонски регион</p>	<p>Водећи партнер 1. <i>CONSIGLIO NAZIONALE DELLE RICERCHE ISTITUTO PER LE TECNOLOGIE DELLA COSTRUZION</i>, Италија</p> <p>2. <i>C.N.A. CONFEDERAZIONE NAZIONALE ARTIGIANATO E DELLA PICCOLA E MEDIA IMPRESA – ASSOCIAZIONE PROVINCIALE DI RAVENNA</i>, Италија</p> <p>3. <i>CertiMaC Certificazione materiali per costruzioni</i>, Италија</p> <p>4. Ријечка развојна агенција Порин д.о.о., Хрватска</p> <p>5. Центар за економски, технолошки и околински развој Сарајево, Босна и Херцеговина</p> <p>6. Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине, Србија</p> <p>7. <i>Instituti per Bashkepunim dhe Zhvillim</i>, Албанија</p> <p>8. <i>Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Ellada</i></p> <p>9. <i>ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ, Ellada</i></p>	<p>1.711.030,00 €</p>
9.	<p>Интерег В-Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Smart in Social Economy for Sustainable and Inclusive Growth in Adrion Area</i> –</p>	<p>Изградња система иновација базираног на принципима социјалне економије.</p>	<p>1. <i>Regione Umbria</i>, Италија</p> <p>2. <i>ARIS Formazione e Ricerca Societa Cooperativa</i>, Италија</p> <p>3. Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине, Србија</p> <p>4. Отворени универзитет</p>	<p>1.328.770,00 €</p>

	<p><i>SMART in Social Economy</i></p> <p>(Паметан раст у социјалној економији за одрживи и инклузивни раст у Јадранском региону)</p>		<p>Суботица, Србија</p> <p>5. Дубровачка Развојна Агенција Града Дубровника, Хрватска</p> <p>6. <i>Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, Ellada</i></p> <p>7. <i>Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης / Ινστιτούτο Χημικών Διεργασιών και Ενέργειακών Πόρων, Ellada</i></p> <p>8. <i>Ministria e Shendetesise, Shqiperi</i>, Албанија</p>	
--	---	--	--	--

2. Антена Деска Креативна Европа

Споразум о формирању Антене Деска Креативна Европа, којим су створени услови за имплементирање потпрограма Култура, потписан је 14. новембра 2014. године између Министарства Културе и информисања и Фонда „Европски послови“ АП Војводине. На основу овог документа, Фонд реализује имплементацију поменутог програма на територије АП Војводине, пре свега путем подршке и асистенције свим апликантима из сфере културе, као и институцијама и појединцима који ће учествовати на конкурсима финансираним из европских фондова.

Антиена Деска Креативна Европа отворена је у јануару месецу 2015. године при Фонду „Европски послови“ АП Војводине, чиме су се створили услови за подршку имплементацији програма „Креативна Европа“ на територији покрајине. Мисија Антене је да се брине о специфичним потребама АП Војводине, да учествује у јачању програмско-организационих капацитета установа и организација у култури које делују на нивоу АП Војводине, очувању културног диверзитета, развоју интеркултуралног дијалога и интернационализације.

У просторијама Владе АП Војводине у Новом Саду потписан је Уговора између Деска Креативна Европа Србија и Европске комисије којим се регулишу активности везане за програм Креативна Европа, и на тај начин је и званично, од стране Европске комисије, потврђен рад и значај рада Антиена канцеларије.

Антиена Деска Креативна Европа има за задатак да, у циљу имплементације програма Креативна Европа, одржава:

1. Семинаре, обуке и друге едукативне активности којима се преносе знања и вештине неопходне за конкурисање за финансијску подршку;

2. Конференције из области културне политике и културног менаџмента;
3. Пројекте анимације потенцијалних апликаната из Републике Србије;
4. Промоције програма Креативна Европа и других европских програма;
5. Реализације различитих врста пројеката који се тичу развијања публице, развоја каријера, савремених пословних и програмских модела, као и других приоритета програма Креативна Европа;
6. Обуке у установама културе, у форми директног рада са запосленима (Ин хаус обуке);
7. Представљање успешних пројеката из Србије, региона и Европе;
8. Осмишљавање и реализација развојних пројеката у циљу унапређења домаћег културног система и међународне сарадње (иницирање, реализација и прикупљање постојећих истраживања и статистика у култури);
9. Издавање публикација о програму Креативна Европа и активностима Деска Креативна Европа Србија и Антене Деска (у циљу промоције програма и олакшавања процеса конкурисања домаћим културним организацијама).

Мисија Антене је да се брине о специфичним потребама АП Војводине – јачању програмско-организационих капацитета установа и организација у култури које делују на нивоу АП Војводине, очувању културног диверзитета, интеркултурном дијалогу и интернационализацији.

У 2016. години у оквиру Антене Деска Креативна Европа реализоване су следеће активности:

1. Састанак свих дескова земаља које учествују у програму Креативна Европа у Берлину
  2. Форум Креативна Европа 2016
  3. Радионице и семинари
  4. Округли сто
  5. Отворена врата
  6. Инфо дани
  7. Додатне активности
-
1. **Састанак свих дескова земаља које учествују у програму Креативна Европа у Берлину**, Немачка 10-14. фебруар 2016. године. Састанци представника дескова који се баве потпрограмом Култура и састанци са представницима Европске комисије и свих дескова.
  2. **Форум Креативна Европа 2016** одржан је 25. и 26. априла у Задужбини Илије М. Коларца у организацији Деска Креативна Европа Србија и Министарства културе Републике Србије. Према амбицијама, Форум је превазишао значај свих досадашњих активности Деска Креативна Европа Србија, а могло би се рећи и да је одговорио потреби која није у потпуности задовољена, а од суштинског је значаја за развој културе у Србији. Представница Антене Деска Креативна Европа Србија, одржала је презентацију о конкурсним процедурама програма Креативна Европа.

3. Сирогојно, 12-15 јул 2016. године, Семинар „Програм Креативна Европа – припрема пројеката“ - Култура Деск Креативна Европа Србија у сарадњи са Музејом на отвореном „Старо село“, Сирогојно организује семинар „Програм Креативна Европа – припрема пројеката“ који ће бити одржан од 12. до 15. јула 2016. године. На семинару ће учествовати установе и организације из Србије које желе да конкуришу на програм Креативна Европа, независно од тога да ли су учествовали у пројектима међународне сарадње или тек планирају своје међународне активности. Представници Антене Деска Креативна Европа Србија учествоваће на семинару као предавачи.

Андревље, 8-9. децембар 2016. године, Семинар „Програм Креативна Европа – припрема пројеката“- Циљ семинара био је развој пројектних идеја и припрема предлога пројеката за конкурисање у оквиру програма Креативна Европа, подизање програмско-организационих капацитета установа и организација из Србије, као и допринос дементрополизацији на пољу културе. Поред тога, семинар је организован ради поспешивања комуникације, сарадње и размене искустава представника установа и организација из области културе из градова и општина Србије.

Програм семинара обухватио је представљање програма Креативна Европа, представљање и анализу Креативне стратегије, разраду концепта пројектне идеје са којом је могуће аплицирати у оквиру Програма, затим су детаљно разрађене теме финансијског планирања пројеката и управљања пројектима, представљена је комплетна конкурсна процедура и неопходна пратећа документација приликом аплицирања. Семинар је омогућио и анализу пројектних предлога учесника, односно пружио је прилику учесницима да кроз представљање својих пројектних предлога и активно разматрање и дискусију са предавачима, добију сугестије и конкретне савете у циљу разраде и унапређења појединих пројектних елемената, како би предложени пројекти што успешније одговорили на циљеве и приоритете програма Креативна Европа.

На семинару је учествовало укупно 26 учесника из различитих установа из области културе. Међу њима су били представници из покрајинске администрације (Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама), музеја (Музеј Војводине), галерија (Галерија Матице српске), позоришта (Српско народно позориште), библиотека (Градска библиотека Панчево и Општинска народна библиотека Жабаљ), културних центара (Културни центар „Младост“ Футог и Културно-образовни центар „Вук Караџић“ Пландиште), као и представници организација цивилног друштва (Папирно позориште „Камисибај“ Вршац, Интернационални музички центар Зрењанин, „Печат“ Зрењанин, Музичка омладина Зрењанин, „Данубиус“ Нови

Сад, Новинарска асоцијација Русина (НАР) Нови Сад, Театар младих „Мишоловка“ Нови Сад и Академска књига Нови Сад).

4. Нови Сад, 22. децембар 2016. године, Округли сто "Важност усклађености јавног и цивилног сектора у усмеравању политика из области културе"

Округли сто на тему "Важност усклађености јавног и цивилног сектора у усмеравању политика из области културе" одржан је 22. децембра 2016. године у Скупштини АП Војводине, у оквиру активности Антена Деска Креативна Европа планираних за 2016. годину.

Циљ разговора била је размена искустава организација јавног и цивилног сектора, указивање на значај мултисекторског партнерства и проналажење механизма за кохерентно и заједничко усмеравање политика у области културе.

Округли сто модерирала је Ивана Волић, доцент на Факултету за туризам и спорт, а уводничари су били Милорад Црнањин испред Покрајинског секретаријата за културу, верске заједнице и јавно информисање, Вук Радуловић, „Фондација Нови Сад 2021“ (Нови Сад Престоница културе), Мирослав Кевежди, стручни сарадник за сарадњу са невладиним организацијама у Заводу за културу Војводине, а испред цивилног сектора Натали Бељански, „Улични Свирачи“ и Милан Врачар, „Културанова“.

Након уводних излагања уследила је дискусија у којој су изнети конкретни проблеми учесника и указано је на искуства нерешавања дугогодишњих проблема са којима се сусрећу невладине организације. Такође, присутни су ставили акценат на конкурсну политику којом се, у недостатку релевантне стратегије у области културе, може усмеравати развој приоритета и мера дефинисаних конкурсом. Истакнуто је да је идеја Антене промовисање програма Креативна Европа у циљу максималног искоришћења алоцираних средстава, а закључено је да је неопходно организовати сусрете и разговоре представника цивилног и јавног сектора у циљу изналажења заједничког интереса и начина за јединствено конкурисање за средства расположива у оквиру ЕУ фондова.

5. Током 2016. године у оквиру активности „Отворена врата“ реализоване су 33 посете различитих институција из области културе током којих су разматране могућности финансирања кроз програме ЕУ, с фокусом на програм Креативна Европа, потпрограм Култура.

6. Нови Сад, 27. јун 2016. године, Изложба фотографија „ЕУ и Србија: 15 година партнерства“

У оквиру обележавања 15. годишњице развојне помоћи Европске уније Србији, Делегација Европске уније у Републици Србији и ЕУ инфо поинт Нови Сад организовао је изложбу фотографија „ЕУ и Србија: 15 година партнерства“ која је свечано отворена у оквиру Синема Сити интернационалног филмског

фестивала у понедељак, 27. јуна 2016. године. Представници Антене Деска Креативна Европа, су у оквиру манифестације одржали поздравни говор и представили програм Креативна Европа, потпрограм Култура.

Кањижа, 14. септембар 2016. године, Представљање Програма Креативна Европа са посебним освртом на активности Антене Деска КЕ Србија

Чланови Антене Деска Креативна Европа одржали су уводно предавање заинтересованима са територије општине Кањижа. Представљени су циљеви Програма, приоритетне осе, разговарано је о могућностима сарадње и потенцијалног партнерства са председником општине и представницима образовно културне установе КНЕСА.

Сремска Митровица, 15. септембар 2016. године, Представљање Програма Креативна Европа са посебним освртом на активности Антене Деска КЕ Србија

Чланови Антене Деска Креативна Европа одржали су састанак са представницима локалне самоуправе и институција културе са територије општине Сремска Митровица, а у циљу представљања Програма у области културе и аудиовизуелне уметности са посебним акцентом на активности Антене Деска Креативна Европа.

Нови Сад, Регионална развојна агенција Бачка, 14. децембар 2016. године, Могућности финансирања путем ЕУ фондова

У оквиру обуке Фонда „Европски послови“ АП Војводине која се одржава од 14-16. децембра 2016. године, одржана је презентација програма Креативна Европа. Обзиром да су полазнице обуке биле жене предузетнице које су исказале интересовање за област културе, одвојено је време да се представе потенцијали Програма, циљеви и приоритети.

7. Додатне активности

- Посета издавачкој кући „Прометеј“ у циљу креирања *ECAS* налога и добијања *PIC* броја у циљу аплицирања на конкурс за Књижевне преводе програма Креативна Европа.
- састанак са представником организације Дом Б-612 из Новог Сада у циљу информисања о програму Креативна Европа - програм Култура.
- састанак са представницама издавачке куће „Футура“ из Новог Сада, ради помоћи око аплицирања на конкурс за Књижевне преводе програма Креативна Европа.
- састанак са представницима „Плавог позоришта“ из Београда у вези конкурсне документације и *ECAS* портала програма Креативна Европа.
- информисање представника издавачке куће Академска књига, поводом конкурса Креативне Европе, Књижевни преводи.

- консултације са представницима удружења грађана "Неокултурна иницијатива ван оквира" из Новог Сада, на којима су пружене основне информације о програму Креативна Европа за потпрограм Култура.
- консултације са представником угоститељског објекта Вила Еванђелина из Сремске Каменице у циљу пружања основних информација о програму Креативна Европа за потпрограм Култура.

3. Едукативне активности

Будући да се Србија налази у процесу евроинтеграција појављују се и изазови које треба да превазиђу не само државни, регионални и локални органи и институције већ и представници организација цивилног друштва, образовних и научних институција, институција културе и медија али и представници институција које се баве питањима социјалне заштите и едукативних програма на тему припрема европских пројеката и система финансирања истих. У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и капацитета свих субјеката заинтересованих за пројектно финансирање кроз ЕУ фондове, Фонд је од почетка 2016. године реализовао низ обука у виду семинара, радионица и тренинга у области припреме предлога пројеката по европским правилима и процедурама, као и на тему имплементације одобрених европских пројеката.

Врсте обука обухваћених едукативним активностима:

- „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове” - Специјалистички програм.
- „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ - обука;

I Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Реализација специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Узимајући у обзир да се сваке године значајна ЕУ средства одобравају за спровођење пројеката на националном, регионалном и локалном нивоу широм Европске уније и држава које се налазе у претприступном процесу, а сходно Акционом плану за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду, реализује други циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који је у План уврштен у оквиру Приоритета IV (Развој институционалне инфраструктуре), у мери 4.1 (Развој институционалног оквира у

циљу смањења регионалних разлика) под називом „Академија за европске послове и фондове“.

Главне предности Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ огледају се у следећем:

- Обједињено и системско унапређење институционалних капацитета у АП Војводини;
- Стратешко фокусирање на обуке на основу приоритета покрајинске администрације, а у складу са потребама покрајине и локалних самоуправа;
- Ефикасно и директно преношење најновијих информација по питању коришћења ЕУ фондова;
- Ефикаснији начин за одржавање обука у земљи и иностранству код регионалних партнера.

Други циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, Фонд „Европски послови“ АП Војводине спровео је у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду, док је комплетан Програм финансиран средствима Аутономне покрајине Војводине.

Специјалистички програм омогућава учесницима упознавање са ЕУ процесима и регионалним политикама, као и са значајем и могућностима приступања европским фондовима, ради одговарајуће стручне анализе проблема регионалног развоја у контексту ЕУ интеграција, а у циљу доношења релевантних одлука и закључака приликом управљања пројектима и креирања програмских и пројектних докумената у процесу приступања Европској унији. Учесници Програма су запослени у јединицама локалне самоуправе, покрајинској администрацији, развојним агенцијама, јавним и јавно-комуналним предузећима, образовним институцијама, институцијама културе, организацијама цивилног друштва, малим и средњим предузећима и предузетницима, факултетима, институтима и истраживачким установама, другим институцијама које могу кориснити средства из европских фондова.

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је, у циљу одабира полазника, дана 24. марта 2016. године, објавио Конкурс за другу генерацију полазника за пријаву на Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који је био отворен до 04. априла 2016. године. Конкурс је објављен на информативним порталима Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Универзитета у Новом Саду и Покрајинске владе. Дана 04. априла 2016. године извршен је одабир 36 лица - полазника Програма.

Универзитет у Новом Саду обезбедио је професоре и предаваче програмских наставних дисциплина и адекватан простор за спровођење едукативних активности чиме су се стекли услови за почетак реализације Програма.

Програм обухвата укупно 195 наставних часова у оквиру 20 наставних дисциплина организованих кроз 6 радних модула и то:

МОДУЛ I: ПРАВО И ПОЛИТИКЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Наставне дисциплине:

1. Процедуре и правни аспекти Европске уније
2. Ефикасност, одлучивање и преговарање у Европској унији

МОДУЛ II: РЕГИОНАЛНЕ РАЗВОЈНЕ ПОЛИТИКЕ И ЕВРОПСКА УНИЈА

Наставне дисциплине:

1. Политика Европске уније и одрживи регионални развој
2. Економски аспекти регионалног развоја Европске уније
3. Рурални развој и кохезиона политика ЕУ

МОДУЛ III: УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТНИМ ЦИКЛУСОМ И ПРИПРЕМА ПРОЈЕКТА

Наставне дисциплине:

1. Управљање пројектним циклусом (ПЦМ)
2. Умрежавање и проналажење пројектних партнера
3. Развој пројектне идеје и припреме пројеката
4. Буџетирање ЕУ пројеката

МОДУЛ IV: ОСНОВНЕ СМЕРНИЦЕ И ПРИНЦИПИ ПРОГРАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Наставне дисциплине:

1. Програмирање структурних и претприступних фондова Европске уније
2. Програми Европске уније – генерални принципи и регулатива

МОДУЛ V: ПРОГРАМИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Наставне дисциплине:

4. Инструмент за претприступну помоћ (ИПА) – Програми са Мађарском
5. Инструмент за претприступну помоћ (ИПА) – Програми са Румунијом
6. Инструмент за претприступну помоћ (ИПА) – Програми са Хрватском
7. Инструмент за претприступну помоћ (ИПА) – Програми са Босном
8. Инструмент за претприступну помоћ – Програми транснационалне сарадње
9. Програми заједнице Еразмус+, Програм Креативна Европа, Хоризонт 2020

МОДУЛ VI: ЕВАЛУАЦИЈА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОЈЕКТА

Наставне дисциплине:

1. Евалуација пројектних предлога и лобирање
2. Имплементација пројеката Европске уније
3. Имплементација јавних набавки и ЕУ стандарда

Динамика реализације модула Програма:

- Први модул од 08.04. до 15.04.2016. године

- Други модул од 16.04. до 23.04.2016. године
- Трећи модул од 13.05. до 28.05.2016. године
- Четврти модул од 03.06. до 04.06.2016. године
- Пети и шести модул од 10.06. до 29.07.2016. године

Настава се одвијала петком у трајању од 5 школских часова и суботом у трајању од 10 школских часова. Полазницима је за свако предавање обезбеђен материјал. Извршена је евиденција присуства полазника, као и евалуација предавача након сваког предавања. За потребе реализације едукативних активности предавачи су имали обавезу припреме наставног материјала који обухвата:

- кратак опис предмета
- ППТ(ППТХ) презентације предавања на мастер слајду;
- списак литературе и линкове на електронске изворе коришћене за припрему наставних јединица;
- агенду са сатницом и називом тематских јединица.

Програм је успешно реализован а полазницима су додељена Уверења о завршеном Програму.

Стручна пракса у оквиру Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Поред успостављања квалитетног програма едукације полазника, важан део Специјалистичког програма било је и упознавање полазника са практичном применом стеченог знања током организоване стручне праксе. Узимајући у обзир тренутну позицију Републике Србије у процесу интеграција најбољи модел за горе поменуто јесте упознавање са ситуацијом у земљама у окружењу које су приступиле Европској унији током претходних година и где модели (су)финансирања пројеката подразумевају методе које су најприближније методама (су)финансирања пројеката у Републици Србији. На овај начин су полазници у реалном окружењу упознати са регионалним и локалним програмима развоја и омогућено им је сагледавање и практична примена поменутих програма кроз развојне пројекте и моделе финансирања истих. Сврха оваквог приступа јесте да се омогући трансфер знања, координација правовремене подршке и јачање постојећих капацитета јавне управе за коришћење ЕУ средстава у свим секторима који су директно укључени у процес интеграција

Имајући у виду потписан Споразум о сарадњи између Аутономне покрајине Војводине и Истарске Жупаније, као и то да се Истарска жупанија показала као пример добре праксе у коришћењу средстава из европских фондова, стручна пракса

Специјалистичког програма одржана је у периоду од 15. до 18. јуна 2016. године, у Истарској жупанији (Република Хрватска).

Циљ посете Истарској жупанији био је боље упознавање полазника Специјалистичког програма са радом и искуствима поменутих жупанија у програмима који подстичу рурални и регионални развој, као и развој сектора културе и медија. Важан део програма било је и упознавање полазника с практичном применом стеченог знања и примера добре праксе у коришћењу средстава из европских фондова.

Програм је обухватио сусрете у следећим институцијама:

1. Пула

- Управни одјел за културу Истарске жупаније – *Regione Istriana*, презентација пројеката финансираних из ЕУ фондова; презентација + Q&A
- Управни одјел за међународну сарадњу, Почети аплицирања на ЕУ фондове: искуства; презентација пројеката финансираних из претприступних и ЕУ фондова: Парензана
- Уред за међународну сарадњу Свеучилишта Јурја Добриле у Пули: искуства у ЕУ пројектима; Представљање самосталног интердисциплинарног студија културе и туризма.

2. Пазин

- „AZZRI“, Пазин, представљање пројеката финансираних из ЕУ фондова (потпоре, улагање, развој), Едукацијски гастро центар Истре; Представљање Центра и пројекта „KEY Q - Кључ за квалитет развоја и валоризацију пољопривредно-прехрамбених ресурса на јадранском подручју“

3. Пореч

- Институт за пољопривреду и туризам
- Велеучилиште у Ријеци – Пољопривредни одјел у Поречу (стручни студиј винарства, стручни студиј медитеранске пољопривреде)

Теме планираних сусрета обухватиле су све секторе из којих полазници долазе, а пре свега сектор регионалног и руралног развоја, културе и медија. Такође, реализација стручне праксе омогућила је да се теоријско знање, стечено путем Специјалистичког Програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, упореди са реалним. Домаћинима су током стручне праксе представљени капацитети АП Војводине и Фонда, промовисан је сам Програм, у циљу даљег развоја сарадње и ширења партнерске мреже за реализацију ЕУ пројеката. Присуство представника Универзитета у Новом Саду и покрајинске администрације из релевантних области,

допринело је успостављању нових партнерстава, као и јачању капацитета покрајинске администрације.

Сусрети су омогућили размену искустава и успостављање контаката полазника Програма и домаћина што ће свакако допринети побољшању капацитета за будућу сарадњу са институцијама из истарског региона. Дискусија и планиране презентације омогућиле су полазницима да кроз примере сагледају моделе по којима је процес европских интеграција реализован у Хрватској, али исто тако и како да верификују своје знање стечено током едукације кроз постављање питања везаних за припрему, имплементацију и ревизију представљених пројеката и програма развоја.

II Обуке „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“

У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и свих субјеката заинтересованих за конкурисање за ЕУ средства кроз пројекте, Фонд „Европски послови“ АП Војводине реализује обуку под насловом „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у области управљања пројектним циклусом и упознавања са свим елементима и процедурама неопходним за формулисање успешних прелога пројеката за конкурисање на ЕУ конкурсе.

Главни циљ обука у организацији Фонда јесте да се представници институција оспособе за коришћење фондова Европске уније, да науче самостално да формулишу пројектне предлоге и стратешки их позиционирају у оквиру дефинисаних приоритета, мера и финансијских ограничења. Током обука полазници развијају посебне вештине и ставове који су неопходни за преузимање активне улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу. Циљ Фонда је да се преко обука и тренинга утиче на правовремено идентификовање потенцијалних пројектних идеја и предлога, обавештеност о актуелним и планираним конкурсима, као и да се превазиђу све потешкоће приликом формулисања и подношења пројектних предлога.

Обука се реализује коришћењем интерактивних метода учења које подразумевају активно учешће за време предавања, али и примену стеченог знања кроз практичне примере и задатке који се постављају пред полазнике. Време трајања обуке је 1-3 дана. Током године отворена је могућност формирања едукативних садржаја по мери и захтевима самих заинтересованих организација и полазника. Тренинг програми су намењени пре свега запосленима у институцијама јавног сектора (јединице локалне самоуправе, покрајински секретаријати и њихови индиректни корисници, јавна и јавно-комунална предузећа итд.) који су препознали пројектно финансирање као своју шансу, али и другим заинтересованим организацијама са територије наше земље и АП Војводине које имају значајну улогу у процесу европских интеграција и приближавања нашег друштва Европској унији.

Специфични циљеви обуке су:

- упознавање са начином управљања и основним карактеристикама расположивих фондова у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) Европске уније;
- представљање значаја претприступних фондова Европске уније;
- упознавање са концептима програма прекограничне сарадње и програма Заједнице у којима Република Србија има право учешћа;
- упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом;
- упознавање и практична примена приступа логичког оквира у развијању и формулисању пројектних идеја;
- упознавање и оспособљавање за коришћење алата који олакшавају припрему предлога пројеката;
- упознавање са садржајем апликационих формулара и других неопходних пројектних образаца, упознавање са критеријумима за евалуацију квалитета пројектних предлога;
- представљање примера успешних пројеката.

Циљ је да учесници након завршене обуке буду у могућности да: самостално преточе пројектну идеју у предлог пројекта по ЕУ захтевима, израде логичку матрицу пројекта, израде буџет пројекта по методологији ЕУ, креирају конкретне пројектне предлоге у складу са правилима функционисања и финансирања из претприступних фондова и програма Европске уније, препознају систем евалуације предлога пројеката, конкуришу у програмима прекограничне сарадње и другим ЕУ програмима и путем европских пројеката утичу на унапређивање своје заједнице.

Обуке су намењене свим институцијама које се могу јавити као корисници ЕУ средстава: државна управа (владине, покрајинске институције, локалне самоуправе, итд.), развојне агенције, привредне коморе, организације цивилног друштва, образовне институције, научно-истраживачке институције, туристичке организације и сл.

Структура обуке „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ према модулима:

Модул 1. ЕУ фондови – Теме:

- *Програми прекограничне сарадње* – Упознавање са ИПА програмима прекограничне сарадње који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива.
- *Програми Европске уније* – Упознавање са програмима Европске уније који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру појединачних програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива.
- *ПЦМ методологија* – Упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом и фазама у оквиру пројектног циклуса.

- *Приступ логичког оквира* – Упознавање са корацима у приступу логичког оквира, анализа заинтересованих страна, анализа проблема, анализа циљева, анализа стратегија.
- *Интерактивна радионица* – Практичан рад у малим групама (4-6 полазника) где свака група за своју пројектну идеју врши анализу заинтересованих страна, анализу проблема, анализу циљева и анализу стратегија.

Модул 2. Логичка матрица – Теме:

- *Прва колона логичке матрице* (а. Општи циљ, б. Специфични циљеви, в. Очекивани резултати, г. Активности) – Стицање знања и вештина за попуњавање прве колоне логичке матрице, формулисање општег циља и специфичних циљева пројектног предлога, одређивање очекиваних резултата пројектног предлога, као и планирање активности пројекта.
- *Индикатори* – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних индикатора у логичкој матрици усклађених са темом пројектног предлога.
- *Извори верификације* – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних извора верификације у логичкој матрици у складу са претходно дефинисаним индикаторима.
- *Претпоставке и ризици* – Стицање знања и вештина за идентификацију потенцијалних ризика и предуслова у складу са ЕУ правилима и пројектним идејама самих полазника.
- *Интерактивна радионица* – Поступно попуњавање логичке матрице у малим радним групама од 4 до 6 полазника као део процеса развијања пројектне идеје сваке радне групе.

Модул 3. Буџетирање пројеката – Теме:

- *Основна правила буџетирања* – Упознавање са основним правилима формирања буџета за пројекте који се финансирају из средстава Европске уније.
- *Буџетске ставке у пројектним буџетима* – Упознавање са буџетским ставкама, начином попуњавања финансијског дела буџета, упознавање са утврђеним односима између буџетских ставки унутар буџета пројекта.
- *Наративни део буџета* – Стицање знања и вештина за успешно попуњавање наративног (описног) дела буџета, а у складу са финансијским делом буџета.
- *Интерактивна радионица* – Поступно попуњавање формулара буџета у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

Модул 4. Апликациони формулар – Теме:

- *Апликациони формулар у ИПА програму прекограничне сарадње Мађарска – Србија* – појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице.
- *Апликациони формулар у ИПА прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина* – Упознавање са апликационим формуларом који се користи у прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна

и Херцеговина, појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице.

- *Резиме пројекта* – Стицање знања и вештина за формулацију успешног резимеа за предлог пројекта.
- *Интерактивна радионица* – Поступно повезивање резимеа пројекта у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

Модул 5. Подношење предлога пројекта – Теме:

- *Регистрација у ПАДОР бази* – Упознавање са поцедуром регистрације институција у ПАДОР бази која је предуслов за конкурисање на одређене позиве ЕУ.
- *Пропратна документација* – Упознавање са свом документацијом коју је неопходно приложити уз апликациони формулар, а у склопу конкурисања на отворене позиве ЕУ.
- *Евалуација пројектних предлога* – Упознавање са процедурама и формуларом за оцењивање предлога пројекта, као и са елементима које евалуатори оцењују приликом евалуације пројектних предлога.
- *Примери успешних ЕУ пројекта* – Представљање примера успешних пројекта усклађених са облашћу рада институције чији запослени похађају обуку.

Табела 1. – *Одржане обуке под називом „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у периоду јануар – децембар 2016. године*

ИНСТИТУЦИЈА	АДРЕСА И МЕСТО ОДРЖАВАЊА ОБУКЕ	ДАТУМ ОДРЖАВАЊА ОБУКЕ	БРОЈ УЧЕСНИКА
Школа за основно образовање одраслих и Гимназија „Вељко Петровић“	Школа за основно образовање одраслих, Лазе Костића 3, 25000 Сомбор	11-13.1.2016.	29
Удружење васпитача Војводине – група 1	Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Петра Драпшина 8, 21000 Нови Сад	27-09.1.2016.	24
Средња економска школа	Средња економска школа Сомбор, Апатински пут 90, 25000 Сомбор	3-5.2.2016.	24
Удружење васпитача Новог Сада	Предшколска установа „Вилењак“, Радничка 20, 21000 Нови Сад	24-26.2.2016.	22

Центар за развој и примену науке, технологије и информатике, Нови Сад	ОШ „Ђура Даничић“, Душана Васиљева 19, 21000 Нови Сад	9-11.3.2016.	25
Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице	Центар за привредно технолошки развој Војводине, Потес Андrevље, Банoштор	14-16.3.2016.	11
Удружење васпитача Војводине – група 2	Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Петра Драпшина 8, 21000 Нови Сад	23-25.3.2016.	28
Техничка школа „Павле Савић“	Техничка школа „Павле Савић“, Шајкашка 34, 21000 Нови Сад	28-30.3.2016.	20
ЛАГ „Горњи Тамиш“	Општина Сечањ, Вожда Карађорђа 57, 23240 Сечањ	6-8.4.2016.	14
ЕДУКОНС Универзитет и НВО „Еколошки пројектни тим“	Војводе Путника 85-87, 21208 Сремска Каменица	13-15.4.2016.	20
ОШ „22. Октобар“ Бачки Моноштор, ОШ „Лаза Костић“ Гаково и ОШ „Никола Тесла“ Кљајићево	ОШ „22. Октобар“, Ивана Горана Ковачића 32, Бачки Моноштор	25-27.4.2016.	23
Гимназија „Светозар Марковић“	Слободана Пенезића Крцуна 1, 35000 Јагодина	11-13.5.2016.	19
Служба за управљање људским ресурсима Покрајинске владе	Скупштина АП Војводине, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад	18-20.5.2016.	18
Центар за развој и примену науке, технологије и информатике	Основна школа „Жарко Зрењанин“, Булевар деспота Стефана 8, 21000 Нови Сад	1-3.6.2016.	15
Предшколска установа "Радосно детињство"	Вртић „Гуливер“, Бате Бркића 1, 21000 Нови Сад	5-7.10.2016.	25
Покрајински секретаријат за спорт и омладину	Спортски савез Војводине, Масарикова 25, 21000 Нови Сад	14-17.10.2016. 27-28.10.2016.	14

Општина Мали Иђош	Сала Скупштине Општине, Главна 32, 24321 Мали Иђош	19-21.10.2016.	18
Служба за управљање људским ресурсима	Скупштина АП Војводине, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад	1-3.11.2016.	16
Регионална развојна агенција Бачка и ЕУ Инфо Поинт Нови Сад	Булевар Михајла Пупина 20/II, 21000 Нови Сад	2-4.11.2016.	17
Град Сремска Митровица	Градска управа Сремска Митровица, Светог Димитрија 13, 22000 Сремска Митровица	16-18.11.2016.	16
Регионална развојна агенција Бачка и ЕУ Инфо Поинт Нови Сад	Булевар Михајла Пупина 20/II, 21000 Нови Сад	14-16.12.2016.	17
Регионална развојна агенција Бачка и ЕУ Инфо Поинт Нови Сад	Булевар Михајла Пупина 20/II, 21000 Нови Сад	26-28.12.2016.	11
Укупно:		426	

Узимајући у обзир да је главни циљ обука да учесници овладају вештинама формулисања пројектних предлога у складу са финансијским ограничењима, приоритетима и мерама, зависно од датих позива и конкурса, значајно је истаћи да је у оквиру ове едукативне активности обучено 426 учесника, кроз 22 обуке током 2016. године. Учесници су оспособљени за преузимање активније улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу, а у складу са европским стандардима и одговарајућим покрајинским и републичким стратешким документима. Преглед одржаних обука у периоду јануар – децембар 2016. године приказан је у Табели 1.

Графикон 1. – Преглед учесника на обукама по врстама институција из којих долазе за 2016. годину

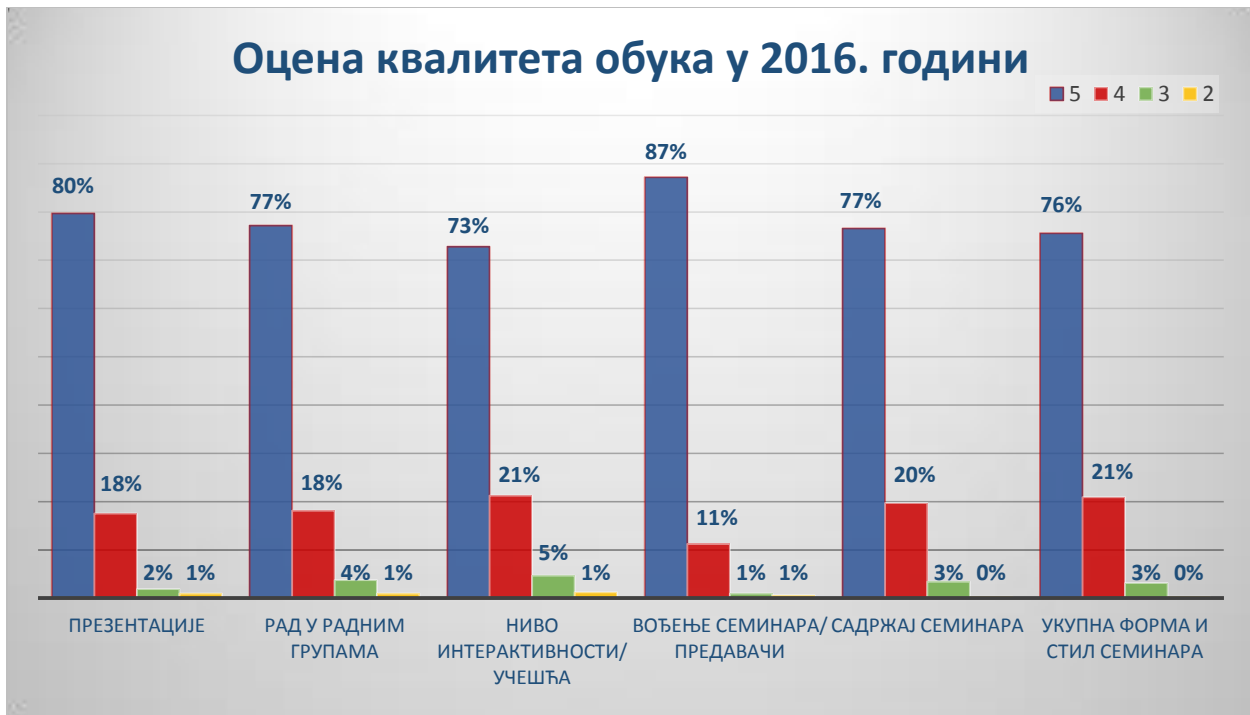
Учесници на одржаним обукама у 2016. години

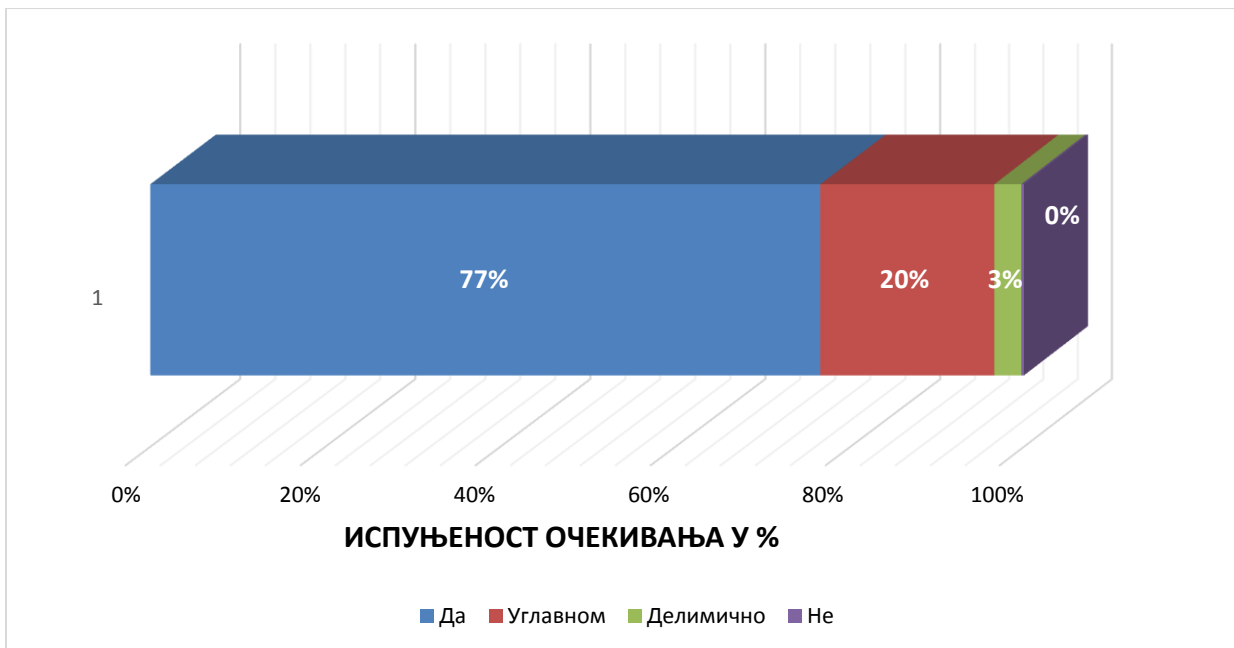
Едукативне активности на тему припреме и реализације европских пројеката спровођене су током целе године. Структура учесника на обукама, на основу врсте институција које су поднеле захтев за одржавање обуке, приказана је на Графику бр. 1. Највећи број полазника, 62%, представници су образовних институција, али и представници научно-истраживачких центара и факултета. Представници институција које су основане од стране Републике Србије и АП Војводине чине 16% од укупног броја полазника, локалне самоуправе 7%, јавна предузећа 4%, а 11% чине представници невладиних организација и других видова удружења.

На основу евалуационих упитника попуњених од стране полазника након реализованих обука утврђено је да је концепт обука у потпуности испунио очекивања учесника, као и све информације које су им презентоване, а посебно практични део обука и интерактивни приступ предавача (Предавачи су били на располагању полазницима за све недоумице и *online* консултације како током, тако и након одржавања обука). Све компоненте обука су веома високо оцењене. На основу Графикана бр. 2 укупно 87% полазника обука је вођење семинара и приступ предавача оценило оценом 5, садржај обуке је такође оцењен највишом оценом од стране 77% полазника, квалитет презентација са 80%, укупна форма и стил семинара са 76%, ниво интерактивности са 73% и рад у радним групама са 77%.

Графикон 2. – Оцене квалитета елемената обуке на основу евалуационих листића попуњених од стране полазника обука

Графикон 3. – Испуњеност очекивања полазника након реализације обука

Око 77% полазника је након реализације обука изјавило да је семинар испунио њихова очекивања што је приказано Графиконом бр. 3.

На основу укупних резултата спроведене евалуације, реализација обука се наставља јер је потреба за обукама и даље веома присутна и актуелна, имајући у виду процес приближавања Републике Србије Европској унији.

4. ФЕП туре

Унапређивање односа Србије са ЕУ и напредак у интеграцијама захтева унапређење и побољшање информисаности грађана и представника свих сектора у АП Војводини по питању самог процеса европских интеграција, као и промовисања регионалних иницијатива, интензивирања сарадње и упознавања са могућностима за креирање и имплементацију заједничких пројеката. Фонд организује и спроводи посете у општинама и градовима на територији АП Војводине усмерене на представнике локалних самоуправа, округа, привредних комора, јавних предузећа, невладиног сектора, те других релевантних институција. Главни циљ ових обилазака је упознавање присутних са могућностима финансирања које нуде ЕУ фондови који су на располагању субјектима са територије Војводине.

У периоду јануар – јун 2016. године представници Фонда обишли су установе на територијама следећих општина/локалних самоуправа АП Војводине и Републике Србије: Суботица, Сремски Карловци, Сомбор, Бачки Моноштор, Сечањ и Јагодина.

У сарадњи са Министарством за управу и локалну самоуправу Републике Србије, током друге половине године, одржани су састанци са Советима војвођанских округа у проширеном саставу, којима је присуствовало 98 представника јединица локалних самоуправа, општина, начелника Управа и одељења за локални економски развој и представника невладиних организација.

Посете окрузима су имале за циљ упознавање чланова Савета управних округа (новопостављени преставници градова и општина) са тренутним законодавним активностима Министарства државне управе и локалне самоуправе и плановима за наредну годину, као и са улогом Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Сусрети су одржани у:

- сремском (СРЕМСКА МИТРОВИЦА, ШИД, ИРИГ, ИНЂИЈА, СТАРА ПАЗОВА, ПЕЋИНЦИ), - западnobачком (СОМБОР, АПАТИН, КУЛА, ОЦАЦИ),
- северnobачком (СУБОТИЦА, МАЛИ ИЂОШ, БАЧКА ТОПОЛА),
- средњebанатском (ЗРЕЊАНИН, ЖИТИШТЕ, НОВИ БЕЧЕЈ),
- северnobанатском (КИКИНДА, АДА, ЧОКА, СЕНТА, КАЊИЖА, НОВИ КНЕЖЕВАЦ),
- јужnobанатском (ПАНЧЕВО, ВРШАЦ, БЕЛА ЦРКВА, КОВАЧИЦА, КОВИЊ, ОПОВО, ПЛАНДИШТЕ, АЛИБУНАР) и
- јужnobачком округу (НОВИ САД, БАЧ, БАЧКА ПАЛАНКА, БАЧКИ ПЕТРОВАЦ, БЕЧЕЈ, БЕОЧИН, СРБОБРАН, СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ, ТЕМЕРИН, ЖАБАЉ).

У складу са округом ком територијално припадају, градоначелници и председници општина присуствовали су датим састанцима на којима су им представљене могућности финансирања путем ЕУ фондова, као и могућности одржавања едукације за припрему пројектних предлога за запослене у локалним самоуправама.

5. Координационе групе

У циљу повећања апсорпционих капацитета АП Војводине, када је у питању коришћење расположивих европских фондова, Фонд је наставио да узима активну улогу у координацији активности покрајинских институција, секретаријата Покрајинске владе, регионалних развојних агенција, органа јединица локалне самоуправе и других институција укључених у процес европских интеграција, а које су исказале интересовање за сарадњу са Фондом. Као део система за информисање, координационе групе наставиле су да окупљају представнике релевантних јавних институција, као и организација цивилног друштва на подручју АП Војводине, са циљем унапређивања протока информација на тему доступних европских фондова и програма, као и актуелних европских конкурса.

Свакој институцији и организацији дата је могућност да делегира свог представника (контакт особу) у оквиру одређене координационе групе. Контакт особа је задужена за комуникацију и сарадњу са Фондом, на располагању су јој све информације од значаја за институцију/организацију коју представља, а везано за могућности финансирања путем европских фондова, као и других тематских области из оквира процеса европских интеграција. У 2016. години настављен је рад са претходно формираним координационим групама, а то су:

- I. Координациона група за општине и градове;
- II. Координациона група за јавна и јавно-комунална предузећа, фондације и кластере (која броји око 12 институција);
- III. Координациона група за покрајинске секретаријате АП Војводине, регионалне развојне агенције и Универзитет у Новом Саду
- IV. Координациона група за организације цивилног друштва – окупља организације цивилног друштва (ОЦД) са територије Војводине. Како је у питању координациона група која је последња у низу формирана, у наредном делу, следи преглед институција чланова поменуте координационе групе.

Tabela 2. - Табела ОЦД чланица координационе групе

Организација	Место организације	Примарна област организације
НВО Група за развојне пројекте ГДП, НВО Пекос	Нови Сад	Екологија

Удружење Пендрагон	Бачки Брестовац	
Удружење "Активна Фрушка"	Стари Лединци	Заштита природе и туризам
Удружење "Зелени Еко Круг"	Темерин	Екологија
Удружење грађана "Екобечеј"	Бечеј	Екологија
Удружење "Футошки купус"	Футог	Пољопривреда
Фондација за развој домаћинства	Нови Сад	Пољопривреда
Видеомедеја	Нови Сад	Медији
Друштво "Питке Воде"	Нови Сад	Екологија
Удружење "Еупрогрес"	Нови Сад	
Удружење грађана "За здраву општину Стара Пазова"	Стара Пазова	
Туристичко друштво "Језера Чента"	Чента	Туризам
Удружење грађана "Нова земља 2020"		
Удружење "Инжењери заштите животне средине"	Нови Сад	Екологија
Центар за производњу знања и вештина	Нови Сад	
Пријатељи деце општине Инђија и Центар за неформално образовање "Други корак"	Инђија	
Центар за нове медије "КУДА.ОРГ"	Нови Сад	
ОЦД Школа плус	Бела Црква	
Удружење бициклиста рекреативаца "БАП Цуцлинг"	Бачка Паланка	
"Друштво одрживог развоја Дунав"	Нови Сад	
УГ "Евроинтеграције"	Бачка Паланка	Евроинтеграције
Едукативни грађански центар		
Фондација Спас		
Еколошки покрет општине Стара Пазова "ЕКО САН"	Стара Пазова	Екологија
Еко биље	Стара Пазова	Екологија
Еколошки покрет Оџаци	Оџаци	Екологија
Организација за вилсонову болест	Нови Сад	
Удружење "Бач у срцу Бачке"	Бач	
Европска Војводина	Нови Сад	
Удружење председника кућних савета	Сента	
Новосадска новинарска школа	Нови Сад	Медиј

Друштво љубитеља минерала, стена и фосила (Удружење ГЕО ПАН)	Нови Сад	Геологија
Удружење за заштиту животиња и животне средине "Лајка"	Сента	Екологија
Центар за развој цивилног друштва	Зрењанин	
Фондација "Корпа са миразима"	Торак/Житиште	
Центар за развој савремених вештина/Активизам ЗР	Зрењанин	
Удружење грађана "Радост"		
Социо еколошким	Деча	
Еколошки покрет Врбас	Врбас	
Удружење пријатеља Дунава, екологије, наутике, спорта и риболова "Дунав Камењар"	Нови Сад	
Удружење самохраних родитеља	Оџаци	
Ерасмус студентска мрежа	Нови Сад	
Удружење "Екопанонија"	Нови Сад	
Културно етнолошки клуб "ИСКОН"	Бач	
Удружење "НВО Color Media Events"	Нови Сад	
Центар "КУДА.ОРГ"	Нови Сад	

Принцип рада са координационим групама заснован је на кварталним састанцима током године. Сходно томе, у периоду јануар – јун 2016. године одржана су два састанка координационих група и то за представнике координационе групе за градове и општине 08. априла 2016. године и за представнике координационе групе која окупља организације цивилног друштва 17. маја 2016. године. Главна тема састанака било је представљање првог позива ИНТЕРРЕГ ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска – Србија 2014 – 2020.

У другом делу године одржани су састанци на којима су представљени други позив Интеррег ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска – Србија 2014-2020. (представљени су резултати три позива у претходном буџетском периоду, приказани су нови приоритети и мере, распони буџета и временске одреднице у оквиру овог позива), као и два нова позива у оквиру програма Креативна Европа. На састанку су представљена позитивна искуства чланова координационе групе из области пројектног финансирања. У децембру 2016. године одржан је округли сто на ком се разговарало о важности усклађености цивилног и јавног сектора, а који је уједно представљао и последњи састанак координационе групе за кооришћење средстава из ЕУ фондова с фокусом на организације цивилног друштва.

6. Отворена врата

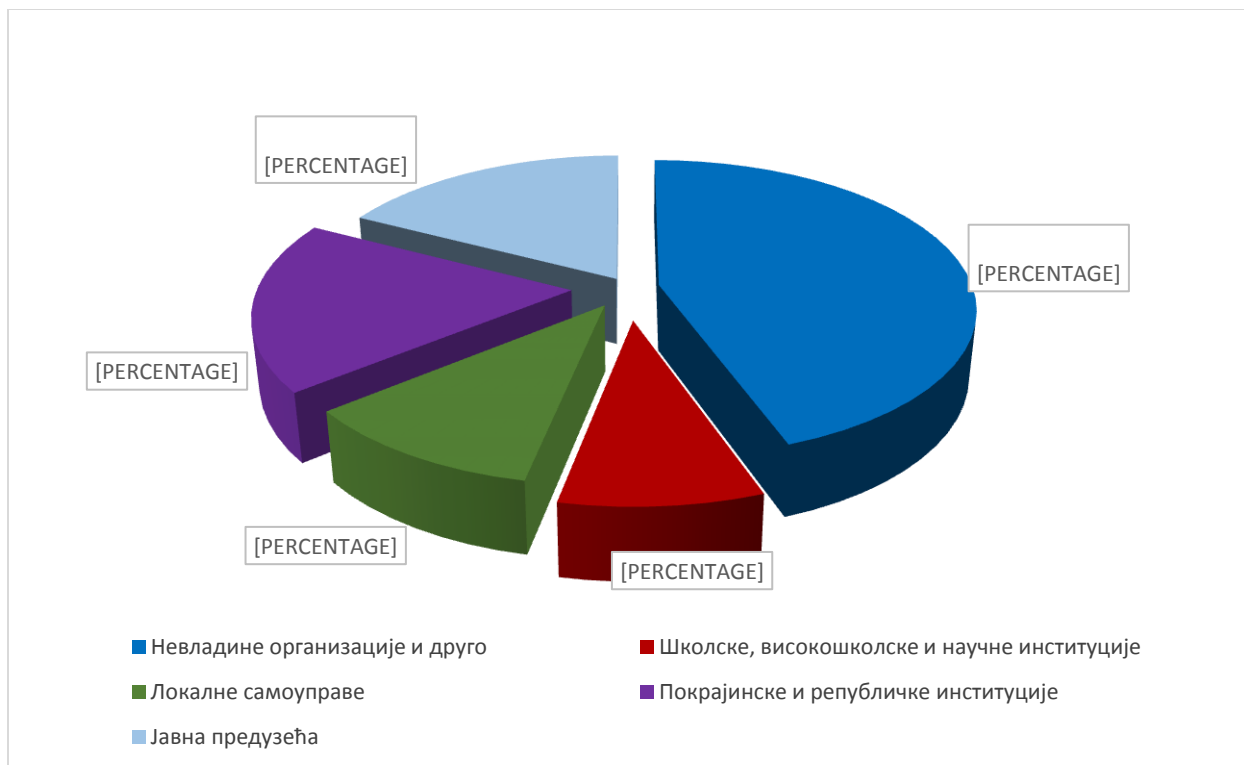
Интересовање институција и грађана за конкурисање за финансирање путем ЕУ средстава се повећава из године у годину, у складу са повећаним могућностима за конкурисање на позиве које расписује Европска унија у оквиру програма који се финансирају из претприступних фондова. Сходно томе, Фонд је обезбедио стални термин за консултације, петком у периоду од 10 до 13 часова, уз електронску пријаву путем новог интернет портала Фонда.

Теме које се најчешће јављају на консултацијама су следеће:

- информације о актуелним програмима и отвореним позивима;
- процена пројектних идеја;
- могућности финансирања за приватне компаније кроз ЕУ фондове;
- финансирање невладиног сектора;
- регистрација у *PIC* бази ЕУ;
- регистрација у *PADOR* бази;
- финансирање пољопривредних произвођача;
- могућности које нуде други донатори;
- учешће у ИПА програмима прекограничне сарадње;
- ревизија адекватности и прихватљивости пројектних идеја;
- оцена прикладности институција за конкурисање на ЕУ позиве;
- помоћ око израде предлога пројеката;
- помоћ око конкурсне документације;
- помоћ око израде логичке матрице пројекта;
- помоћ око буџетирања пројекта;
- информације о обукама Фонда „Европски послови“.

Корисници услуга Фонда препознали су важност ове активности која је наишла на њихово одобравање те ће се реализација исте наставити и у будућем периоду. У оквиру поменуте акције најчешће се као корисници услуга Фонда јављају грађани заинтересовани за могућности финансирања путем ЕУ фондова, организације цивилног друштва (нпр. удружења грађана, културно-уметничка друштва, спортски клубови итд.), потом институције од јавног значаја на територији Војводине (школе, градске и општинске управе, јавна предузећа, музеји, покрајински заводи итд.), као и предузећа из приватног сектора и пољопривредна газдинства. У оквиру програмске активности „Отворена врата“, током 2016.године реализоване су 92 консултације.

Графикон 4. – Структура учесника на консултацијама у оквиру акције „Отворена врата“ током 2016. године

Такође, Фонд пружа стручну помоћ приликом регистрације у ЕУ бази за потенцијалне кориснике и пројектне партнере – *PADOR*. Паралелно са регистрацијом у Падор бази пружа се и асистенција приликом регистрације у *PIC* бази ЕУ која је неопходна приликом конкурисања за фондове Европске уније као што су Хоризонт 2020, Креативна Европа, Еразмус+ итд. Могући проблеми који се могу јавити приликом регистрације су такође једна од тражених тема консултација.

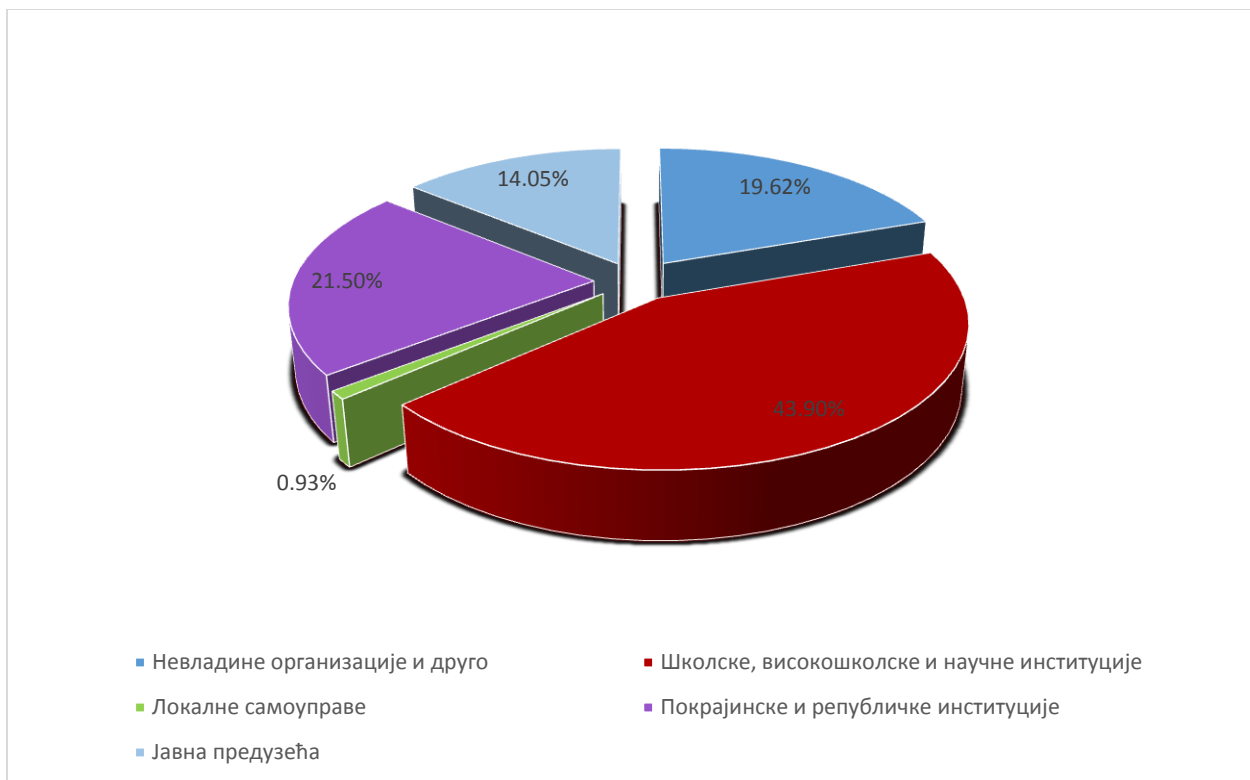
7. Процена пројектних идеја

У складу са горе поменутом програмском активношћу, током 2016. године извршена је процена 107 пројектних идеја у оквиру којих је Фонд пружао подршку приликом:

- праћења и анализе отворених ЕУ конкурса;
- анализе усаглашености мера и приоритета отворених позива са циљевима пројектних предлога који су идентификовани као квалитетни и релевантни за конкурсе Европске уније и истовремено подобни за финансирање;
- оцене прикладности институција условима конкурса;
- помоћи при проналажењу пројектних партнера из земље и региона;

- анализе усклађености предлога пројекта са европским, националним, покрајинским и другим стратешким документима;
- дефинисања конкретних пројектних предлога код институција које су заинтересоване за конкурисање на актуелне ЕУ позиве;
- креирања предлога пројеката са разрадом циљева, резултата, радних пакета и активности уз претходно спроведену анализу проблема;
- утврђивања одрживости пројектних предлога;
- анализе ризика и претпоставки за успешно конкурисање и имплементацију одобрених пројеката;
- помоћи приликом буџетирања пројеката;
- пријаве пројектних предлога на прописаним обрасцима;
- помоћ при изради логичке матрице за пројектне предлоге;
- Израда плане активности приликом завршене прве процене пројектне идеје.

Графикон 5. - Структура учесника у оквиру активности "Процена пројектних идеја" током 2016. године

8. Истраживачко – аналитичке активности

У оквиру својих свакодневних активности Фонд обавља истраживачко-аналитичке активности везане за праћење актуелних програма и отворених конкурса Европске уније где институције основане у Републици Србији имају право учешћа. Такође, значајно место међу активностима Фонда имају и активности усмерене на анализе области релевантних за унапређивање процеса европских интеграција у АП Војводини, као и анализе нових могућности финансирања развојних и других пројеката у циљу повећања апсорпционих капацитета АП Војводине.

- **Анализа ЕУ програма и позива отворених за кориснике из Србије**

У склопу активности које су везане за коришћење европских фондова, Фонд је пратио и анализирао актуелне европске програме како регионалног, тако и европског карактера и отворене позиве и о њима информисао потенцијалне кориснике кроз медије, конференције за штампу, информативне сесије и путем интернет странице Фонда. Позиви који су били отворени током 2016. године представљени су у наредној табели.

Инструмент за претприступну помоћ - ИПА

<ul style="list-style-type: none"> • Интерег ИПА програм прекорганичне сарадње Хрватска–Србија 2014-2020, <i>Први позив за подношење пројектних предлога</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020, <i>Стратешки позив за подношење предлога пројектата</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска–Србија 2014-2020, <i>Други позив за подношење пројектних предлога</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Интерег АДРИОН програм 2014-2020, <i>Први позив за подношење предлога пројектата у оквиру Јадранско-јонског програма</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ИПА, <i>Развој ефективних друштвених услуга у области образовања и социјалне заштите на локалном нивоу</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ИПА, <i>Трајна стамбена решења и побољшање инфраструктуре у ромским насељима</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ИПА, <i>Програм за подршку цивилном друштву 2015</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ИПА, <i>обезбеђивање побољшаних услова живота интерно расељених лица и повратника из процеса реадмисије у Србији и подршка одрживом повратку на Косово</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ИПА, <i>Информисање и комуникација 2015</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски инструмент за демократију и људска права, <i>Грант шема за Србију за 2016. и 2017. годину</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски ПРОГРЕС, <i>Јавни позив за подношење предлога за локалне инфраструктурне пројекте</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски ПРОГРЕС, <i>Позив за достављање предлога пројектата за грантове Фонда за учешће грађана</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски ПРОГРЕС, <i>Позив за достављање предлога пројектата за подршку samozapoшљавању младих кроз доделу бесповратних средстава за покретање пословања</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски ПРОГРЕС, <i>Јавни позив за унапређење конкурентности путем отварања нових радних места</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски ПРОГРЕС, <i>Подршка локалним механизмима родне равноправности</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европски ПРОГРЕС, <i>Јавни позив за достављање предлога пројектата за пилотирање мера прописаних Стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња на локалном нивоу</i>
<p>Програми Европске уније</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Европско сећање 2016</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Братимљење градова 2016 – први рок</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Мрежа градова 2016 – први рок</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Пројекти цивилног друштва 2016</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Братимљење градова – други рок</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Мреже градова – други рок</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Европско сећање 2017</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Братимљење градова 2017</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Мрежа градова 2017</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Европа за грађане и грађанке, <i>Пројекти цивилног друштва 2017</i>
<ul style="list-style-type: none"> • КОСМЕ, <i>Унапређење квалитета пословања кластера приликом пружања</i>

<i>професионалних услуга малим и средњим предузећима</i>
• КОСМЕ , <i>Побољшање приступа малих и средњих предузећа јавним набавкама</i>
• КОСМЕ , <i>Европска мрежа за рано упозорење и за подршку предузећима и другу шансу почетницима</i>
• КОСМЕ , <i>Европска мрежа за рано упозорење и за подршку предузећима</i>
• КОСМЕ , <i>Подршка за развој пословања на унутрашњем тржишту путем унапређења јединствених контакт тачака – Подизање свести међу предузетницима о Јединственим контакт тачкама</i>
• КОСМЕ , <i>Шема за подршку предузетништва миграната</i>
• КОСМЕ , <i>Развој културе приватности и заштите података у сектору беспилотних летелица (дронов)</i>
• Креативна Европа , <i>Међусекторска сарадња – Пројекти за интеграцију избеглица 2016</i>
• Креативна Европа , <i>Подршка пројектима књижевних превода 2016</i>
• Креативна Европа , <i>Европски пројекти сарадње 2017</i>
• Креативна Европа , <i>Подршка европским мрежама</i>
• ЕаСИ , <i>Мере информисања и обука за удружења радника</i>
• ЕаСИ , <i>Дељење информација и информативне активности усмерене ка младима о Гаранцији за младе (Youth Guarantee)</i>
• ЕаСИ , <i>Активности за подстицање понуде и тражње на финансијском тржишту за социјална предузећа</i>
• ЕаСИ , <i>Подршка социјалном дијалогу</i>
• ЕаСИ , <i>Информисање, консултовање и учешће представника предузећа</i>
• ЕаСИ , <i>Постављање радника: побољшање административне сарадње и приступа информацијама</i>
• ЕаСИ , <i>Побољшање експертизе у области радних односа</i>
• ЕаСИ , <i>Брза интеграција држављана трећих земаља у тржиште рада усмерено искључиво ка азилантима, избеглицама и члановима њихових породица</i>
• Еразмус+ , <i>Изградња капацитета у области рада с младима – други круг - 2016</i>
• Еразмус+ , <i>Спорт: Заједничка партнерства/Мања заједничка партнерства у области спорта и непрофитне европске спортске манифестације које се не односе на Европску недељу спорта 2016.</i>
• Еразмус+ , <i>Изградња капацитета у области високог образовања 2017</i>
• Еразмус+ , <i>Жан Моне</i>
• Еразмус+ , <i>Кључна активност 1 – Еразмус Мундус заједнички мастер програми</i>
• Еразмус+ , <i>Савези знања 2017</i>
• Еразмус+ , <i>Кључна активност 3 – Партнерство између организација неформалног и сртучног образовања и привреде поводом учења заснованог на знању</i>
• Еразмус+ , <i>Кључна активност 2 – Изградња капацитета у области рада са младима 2017</i>
• Еразмус+ , <i>Кључна активност 1 – Мобилност за школе</i>
• Еразмус+ , <i>Кључна активност 1 – Мобилност у области стручног образовања и обука</i>
• Еразмус+ , <i>Кључна активност 1 – Мобилност у области образовања одраслих</i>

<ul style="list-style-type: none"> • Еразмус+, Кључна активност 1 – Мобилност младих
<ul style="list-style-type: none"> • Еразмус+, Кључна активност 2 – Стратешка партнерства у области стручног образовања и обука
<ul style="list-style-type: none"> • Европски здравствени програм III, Позив за подношење предлога пројеката 2016 – ХП-ПЈ-2016
<ul style="list-style-type: none"> • Европски здравствени програм III, Позив 2016 – Заједничке акције
<ul style="list-style-type: none"> • Генерални директорат за хуманитарну помоћ и цивилну заштиту (DG ECHO), Позив за достављање предлога пројеката за 2016. годину за превенцију и приправност у области цивилне заштите и загађења
<ul style="list-style-type: none"> • Стратегија за дунавски регион Европске уније, Мултилатерална научно-технолошка сарадња у дунавском региону
<ul style="list-style-type: none"> • Европски инструмент за демократију и људска права (ЕИДХР), Глобални позив за достављање предлога пројеката 2016
<p>Остали програми</p>
<ul style="list-style-type: none"> • УНЕСКО, Конкурс за финансирање пројеката из Међународног фонда за промоцију културе
<ul style="list-style-type: none"> • Демократски фонд Уједињених нација, Грантови за пројекте
<ul style="list-style-type: none"> • КОСТ акције
<ul style="list-style-type: none"> • ЦЕИ Фонд за сарадњу, Позив за достављање предлога пројеката 2016
<ul style="list-style-type: none"> • КЕП Италија, Позив за подношење предлога пројеката 2016
<ul style="list-style-type: none"> • Балкански фонд за уметност и културу, Годишњи конкурс за пројекте сарадње у уметности и култури у 2016. години - COLABs
<ul style="list-style-type: none"> • Регионални савет за сарадњу, Други позив за подношење предлога пројеката за реализацију програмске грант шеме Регионалног савета за сарадњу: „Подршка промоцији и унапређењу Стратегије ЈИЕ 2020“
<ul style="list-style-type: none"> • ActionSEE, Грантови за организације цивилног друштва
<ul style="list-style-type: none"> • ACES, Пројекти школских заједница у сусрет социјалним изазовима
<ul style="list-style-type: none"> • Министарство културе и информисања, Отворени позив 2016. за суфинансирање пројеката у области културе и уметности који су подржани кроз међународне фондове
<ul style="list-style-type: none"> • Канцеларија за европске интеграције Владе Републике Србије, Конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката организација цивилног друштва
<ul style="list-style-type: none"> • Покрајински секретаријат за финансије, јавни конкурс за доделу средстава Покрајинског секретаријата за финансије у 2016. години за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније
<ul style="list-style-type: none"> • Београдска отворена школа, Цивилно друштво за унапређење приступања Србије Европској унији

ЕУ ПРОГРАМИ

Током 2016. године су расписани први позиви за подношење предлога пројеката у

оквиру одређених европских програма који припадају новој генерацији програма у финансијској перспективи од 2014. до 2020. године од којих је већина наставак претходно успостављених програма у оквиру финансијске перспективе од 2007. до 2013. године. Република Србија је наставила са учешћем у новој генерацији програма прекограничне сарадње који у актуелној финансијској перспективи носе ознаку „Интерег“ као што су Интерег програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија, односно Хрватска-Србија. Транснационални програми у којима је Република Србија претходно учествовала претрпели су одређене промене укидањем ИПА Јадранског транснационалног програма и формирањем новог Интерег Vб Јадранско-јонског-АДРИОН програма уз већ формиран Дунавски транснационални програм 2015. године који је заменио претходни Програм Југоисточна Европа за територијалну сарадњу. Такође, Република Србија је у складу са својим европским опредељењем наставила да се прикључује програмима Европске уније који омогућавају реализацију пројеката у сарадњи са државама чланицама Европске уније и другим прикљученим државама у областима које су дефинисане као значајне од стране Европске уније. Током 2016. године Србија је званично приступила трећој генерацији програма који покрива област здравства, тзв. *Health Programme III*, као и потпрограму МЕДИА у оквиру програма Креативна Европа који покрива област културе и аудиовизуелних уметности.

- Први позив за достављање пројектних идеја у оквиру **Интерег ИПА Програма прекограничне сарадње Хрватска-Србија** намењен је за подршку пројектним предлозима који су тематски усклађени са општим циљем програма, односно доприносе јачању друштвеног, економског и територијалног развоја пограничног подручја кроз реализацију заједничких активности. Идентификовани приоритети програма су следећи: (1) Побољшање квалитета јавног здравља и социјалних услуга у програмском подручју, (2) Заштита животне средине и биодиверзитета, унапређење превенције ризика и промовисање обновљиве енергије и енергетске ефикасности; (3) Допринос развоју туризма и очувања културног и природног наслеђа; (4) Унапређење конкурентности и развијање пословног окружења у програмској области. Новина у овом програму односи се на изједначавање статуса свих територија у програмском подручју и укидање статуса придружених региона за Пожешко-Славонску и Бродско-Посавску жупанију из Хрватске и Мачвански округ из Србије.
- У оквиру **Интерег ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска - Србија** током 2016. године лансиран је Стратешки позив за подношење предлога пројеката намењен пројектима од стратешког значаја за погранични регион између Мађарске и Србије, а који су у складу са релевантним националним и регионалним стратегијама и који имају могућност да унапреде квалитет живота у програмској области. Такође, крајем године је отворен Други позив за подношење предлога пројеката са следећим приоритетима: (1) Унапређење прекограничних система за управљање водама и превенцију ризика; (2) Смањење саобраћајних уских грла у прекограничној саобраћајној мрежи; (3) Стимулисање сарадње у области туризма и очувања културног наслеђа и (4) Унапређење економске

конкурентности малих и средњих предузећа кроз развој вођен иновацијама. Новина у овом програму односи се на изједначавање статуса свих територија у програмском подручју и укидање статуса придружених региона за Јужнобачки и Сремски округ из Србије.

- **Интерег Vб Јадранско-јонски транснационални програм, тзв. АДРИОН програм** је у фебруару 2016. године лансирао први позив за подношење предлога пројеката са циљем пружања подршке пројектима транснационалне сарадње који јачају економску, социјалну и територијалну кохезију у Јадранско-јонском региону. Програмска област обухвата територију осам земаља – 4 државе чланице Европске уније (Грчка, Италија, Словенија, Хрватска) и 4 државе које се налазе у претприступном процесу (Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Србија). Мере програма обухватају следеће: (1) Подршка развоју регионалног иновационог система; (2) Промовисање одрживе валоризације и очувања природног и културног наслеђа, као ресурса за раст; (3) Побољшање транснационалних капацитета за заштиту животне средине, смањење фрагментације и очување екосистемских услуга; (4) Побољшање капацитета за интегрисани транспорт, услуге мобилности и мултимодалност; (5) подршка управљању ЕУ стратегијом за Јадранско-јонски регион; (6) Подршка координацији и спровођењу Јадранско-јонске стратегије кроз унапређење институционалних капацитета јавне управе и кључних актера у процесу спровођења заједничких приоритета.
- У марту 2016. године Србија је приступила **Трећем програму ЕУ у области здравства 2014–2020** који пружа подршку великим истраживачким пројектима у здравственим областима са фокусом на промовисање здравог начина живота, заштите од прекограничних здравствених претњи и развоју одрживих здравствених система. Циљ програма је да повећа приступ информацијама у области здравства изван националних граница и да развије заједничка решења за унапређење квалитета здравствене заштите и безбедности пацијената. Током прве године учешћа Србијеу пројекту, отворена су била свега два позива за подношење пројектних предлога.
- Крајем 2015. године Република Србија је приступила **потпрограму МЕДИА у оквиру програма Креативна Европа**, чиме је отворена могућност за убрзан развој целокупног домаћег аудиовизуелног и мултимедијалног сектора, као и успешније позиционирање организација и појединаца из Србије на међународној сцени. Почев од конкурсног рока за 2016. годину омогућено је конкурисање институција, организација и појединаца из Републике Србије активних у области аудиовизуелних уметности, док потпрограм МЕДИА пружа подршку за продукцију, дистрибуцију и промоцију играних и документарних филмова, телевизијских драма и нових медија.

Отворени позиви

- Делегација Европске уније у Републици Србији у оквиру **Инструмента за**

претприступну помоћ (ИПА) за период од 2014. до 2020. године расписала је грант шеме за пројекте у области подршке развоја цивилног друштва и информисања и комуникација у области европских интеграција уз конкурс у оквиру Европског инструмента за демократију и људска права. Из ИПА су се финансирали и пројекти за подршку друштвено угроженим категоријама попут ромске популације, интерно расељених лица и повратника из процеса реадмисије, као и друштвене услуге у области образовања и социјалне заштите на локалном нивоу.

- **Европски ПРОГРЕС** представља развојни програм у Републици Србији који има за циљ да подржи одрживи развој 34 локалне самоуправе на југоистоку и југозападу земље. Средства за реализацију Програма обезбеђују Европска унија и влада Швајцарске, заједно са Владом Републике Србије. Корисницима се у оквиру Европског ПРОГРЕС-а пружа финансијска, техничка и саветодавна подршка. Програм спроводе Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) и Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније при Министарству финансија. У оквиру Европског ПРОГРЕС-а расписано је више позива за подношење предлога пројеката у 2016. години у областима јачања локалне управе, унапређења локалне привреде, социјалне инклузије и подизања свести о значају европских интеграција.
- **Програм Европа за грађане и грађанке** је програм Европске уније који је централизован на европском нивоу, а који у име Европске комисије спроводи Извршна агенција за образовање, аудиовизуелну делатност и културу. У оквиру програма Европа за грађане и грађанке позиви за подношење предлога пројеката прате годишњи распоред и могуће је поднети пројекте у оквиру следећих мера: Европско сећање, Братимљење градова, Мрежа градова и Пројекти цивилног друштва. Делови програма који се односе на пројекте братимљења градова и формирања мреже градова део су Поглавља 2 „Демократски ангажман и грађанско учешће“ у коме се тежи стварању могућности за јачање међусобног поверења, друштвеног ангажовања и волонтерства, и окупљању широког круга грађана и грађанки око важних тема које су у складу са циљевима програма. Подношење пројектних предлога у оквиру мера Братимљење градова и Мреже градова могуће је два пута у току једне календарске године.
- **Програм КОСМЕ** је програм Европске уније у области подстицања конкурентности малих и средњих предузећа и има за циљ да омогући бољи приступ финансијским тржиштима за сектор малих и средњих предузећа, бољи приступ тржишту, подршку предузетницима и повољније услове за пословну креативност и развој. Програм у име Генералног директората за предузетништво и индустрију Европске комисије спроводи Извршна агенција за мала и средња предузећа. Током 2016. године расписано је 7 позива у оквиру овог програма који су били отворени за учешће корисника из Србије.
- **Програм Креативна Европа** је програм Европске уније који покрива област

културе и аудиовизуелних уметности, а који у име Европске комисије спроводи Извршна агенција за образовање, аудиовизуелну делатност и културу. Позиви у оквиру програма Креативна Европа подржавају пројекте у области европске кинематографије и пројекте у културном и креативном сектору с циљем њиховог доприноса одрживом расту и запошљавању. Програм је подељен на два потпрограма, Култура и МЕДИА. У оквиру потпрограма Култура позиви за подношење предлога пројеката прате утврђени годишњи распоред када су у питању књижевни преводи, европски пројекти сарадње и европске мреже, док у оквиру потпрограма МЕДИА има више рокова током године за исте врсте пројеката када су у питању пројекти који се фокусирају на развој аудиовизуелних дела, њихову дистрибуцију, усавршавање, умрежавање и учешће на сајмовима, као и развој публике.

- **Програм за запошљавање и социјалне иновације - ЕаСи** има за циљ јачање власништва над циљевима и координацију деловања ЕУ на националном нивоу у области запошљавања, социјалних питања и инклузије. Програм подржава иновативне мере социјалне политике, промовисање мобилности радне снаге, олакшавање приступа микрокредитима, подстицање социјалног предузетништва и сл. Програм спроводи Генерални директорат за запошљавање, социјална питања и инклузију Европске комисије. Током 2016. године било је расписано 8 позива који су били отворени за учешће корисника из Републике Србије.
- **Програм Еразмус+** је програм Европске уније за образовање, усавршавање, младе и спорт који се спроводи децентрализовано што подразумева да одређене делове програма спровode националне агенције које се налазе у програмским земљама, док су неки делови централизовани и спроводи их Извршна агенција за образовање, аудиовизуелну делатност и културу у име Европске комисије. Република Србија тренутно учествује у Еразмус+ програму у својству партнерске земље и има могућност учешћа у одређеним деловима програма као припрема за будуће пуноправно учешће. Програм је структуриран око три кључне активности (КА1 - Пројекти за мобилност, КА2 - Пројекти институционалне сарадње и КА3 - Пројекти за подршку реформи образовних политика) и два потпрограма – Жан Моне и Спорт. Корисници из Србије имају право учешћа у свим деловима програма, али у различитим својствима – као носиоци пројекта, партнери или партнери са додатом вредношћу. Позиви у оквиру Еразмус+ програма прате утврђени распоред у календарској години где одређени позиви имају више рокова за подношење предлога пројеката. Крајем 2016. године први пут је расписан национални позив за мобилност у оквиру кључне активности 1 за школе, стручно образовање и обуке, образовање одраслих и за младе из Србије. Од централизованих делова програма најзначајније за Србију је учешће у кључној активности 2 која подржава пројекте у области изградње капацитета у области високог образовања и изградње капацитета за рад са младима где се корисници из Србије могу јавити као носиоци пројеката. Део програма под називом „Омладински прозор за Западни Балкан“ у оквиру изградње капацитета за рад са младима је део где се Србија показала као веома успешна у претходном периоду.

- Фонд „Европски послови“ АП Војводине прати **актуелне програме и отворене позиве који се финансирају из других међународних фондова и средстава** (нпр. Централно-европска иницијатива, Регионални савет за сарадњу, Уједињене нације итд.), као и позиве које расписују институције из Србије, а да су тематски везани за област европских интеграција (различита министарства и покрајински секретаријати, конкурси Канцеларије за европске интеграције Владе Републике Србије итд.), а који могу бити значајни за кориснике из Србије.

II ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У наредном делу дат је преглед информативно-промотивних активности одржаних у током 2016. године.

Табела 3. – Преглед информативно-промотивних активности у периоду јануар – децембар 2016. године

Ред. бр.	Информативно – промотивне активности	Датум
1	Догађај: <i>Представљање пројекта „DR SHARE“ на конференцији у Бриселу</i> Локација: Брисел Организатори: Генерални директорат за хуманитарну помоћ и цивилну заштиту, Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Вуковарско-сријемска жупанија, Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о, Државна управа за заштиту и спасавање, Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства жупаније Посавске	20.01.2016.
2	Догађај: <i>„Међународни дани енергетике и инвестиција“</i> Локација: Нови Сад Организатори: Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине; Централно европски форум за развој (ЦЕДЕФ); Новосадски сајам; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине	10- 11.03.2016.
3	Догађај: <i>Међународна универзитетска симулација Комитета региона ЕУ</i> Локација: Скупштина АПВ, Нови Сад Организатори: Скупштина АПВ; Покрајинска влада; Универзитет у Новом Саду; Студентски дом „Колегијум“; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине; Национални савети националних мањина у Србији	01- 03.04.2016.
4	Догађај: <i>Почетак другог циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“</i> Локација: Ректорат Универзитета у Новом Саду, Нови Сад	08.04.2016.

	Организатори: Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине; Универзитет у Новом Саду; Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	
5	Догађај: „Европско село 2016“ Локација: Зрењанин Организатори: Општина Зрењанин; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине; ЕУ инфо поинт Нови Сад	12.05.2016.
6	Догађај: Конференција „Однос грађана према Европској унији“ Локација: Суботица Организатори: Институт Републикон из Мађарске; Друштво за регионалне науке из Суботице; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине	13.05.2016.
7	Догађај: Отворени пројектни дани ЕУ Локација: Брисел Организатори: Европска комисија за регионалну политику; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине	мај 2016.
8	Догађај: Обележавање Дана Војводине у Бриселу - Пријем „EXPERIENCE VOJVODINA“ Локација: Мисија Републике Србије при Европској унији, Брисел Организатори: Покрајинска влада, Скупштина АП Војводине, ВИП Фонд и Фонд “Европски послови” АП Војводине, у сарадњи са Министарством спољних послова Републике Србије	12.10.2016.
9	Часопис: <i>Vojvodina World</i> Локација: Брисел Организатори: Фонд "Европски послови" АПВ	Октобар 2016.
10	Догађај: Европска недеља градова и региона“ на локалном нивоу Локација: Скупштина АП Војводине Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Служба за управљање људским ресурсима	1-3.11.2016.

➤ **Представљање пројекта „DR SHARE“ на конференцији у Бриселу**

Дана 20. јануара 2016. године одржана је отварајућа конференција у Бриселу у Генералном директорату за хуманитарну помоћ и цивилну заштиту поводом почетка реализације 25 одобрених пројеката које је Европска комисија одобрила за финансирање у оквиру конкурса у области превенције и спремности за реаговање у ванредним ситуацијама.

На конференцији је представљен пројекат под називом „Смањење катастрофа, стандардизована анализа опасности и процена ризика“ (енг. "Disaster Reduction, Standardized Hazard Analysis and Risk Evaluation - DR SHARE") који је настао као резултат

сарадње више институција из Србије, Хрватске и Босне и Херцеговине. Партнери на пројекту са српске стране су Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, док из Хрватске на пројекту учествују Вуковарско-сријемска жупанија, Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о. и Државна управа за заштиту и спасавање, а из Босне и Херцеговине Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства жупаније Посавске.

Циљ пројекта је унапређење управљања ризицима у циљу смањења последица, интензитета и учесталости природних катастрофа и великих непогода, као и заштита становништва, животне средине и имовине кроз размену примера добре праксе, усклађивање методологија у три државе и креирање нових информатичких решења која могу помоћи у управљању ризицима у пограничном региону између Хрватске, Србије и Босне и Херцеговине. Предвиђено трајање пројекта је 18 месеци, док укупна вредност пројекта износи 281.222 евра.

➤ **Фонд „Европски послови“ АП Војводине на „Међународним данима енергетике и инвестиција“**

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Централно европски форум за развој (ЦЕДЕФ) и Новосадски сајам организовали су „Међународне дане енергетике и инвестиција“ 10. и 11. марта 2016. године у Конгресном центру „Мастер“ Новосадског сајма.

Покрајински секретар за енергетику и минералне сировине, мр Ненад Станковић, отворио је овогодишњу манифестацију, подсетивши да је Светски дан енергетске ефикасности, због чега је овогодишња Манифестација и померена за месец март, установљен 5. марта 1998. године, када се у Аустрији одржала светска конференција на којој је дискутовано о енергетици и енергетској ефикасности.

Поред енергетске ефикасности, као централне теме, на овогодишњој манифестацији одржане су сесије и радионице о обновљивим изворима енергије, климатским променама, одрживој градњи, отпаду као енергетском ресурсу, геополитичком утицају на правце развоја енергетског сектора, као и много других тема.

Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине је у оквиру манифестације, одржао радионицу под називом „Јавне набавке према правилима ЕУ“. Учесници су имали прилику да се упознају са основним правилима јавних набавки, процедурама јавних набавки за услуге, добра и радове, садржају тендерских досијеа и начину евалуације понуда.

➤ **Међународна универзитетска симулација Комитета региона ЕУ у Скупштини АПВ**

Међународна универзитетска симулација Комитета региона ЕУ, коју су организовали студенти различитих факултета Универзитета у Новом Саду и Београду окупљени у студентско удружење БЕУМ, отворена је у Скупштини АП Војводине 1. априла 2016. године, а у оквиру пројекта „*CoRIUSS Vojvodina*“, уз подршку Скупштине АП Војводине, Покрајинске владе, Универзитета у Новом Саду, Студентског дома „Колегијум“, Фонда „Европски послови“ АП Војводине и националних савета националних мањина у Србији.

Конференцију је отворила потпредседница Скупштине АП Војводине Ана Томанова Маканова, а том приликом се обратио и председник Скупштине АП Војводине Иштван Пастор, док су координаторка пројекта „*CoRIUSS Vojvodina*“ Анамарија Маканова и програмски директор БЕУМ-а Ђорђе Ђорђевић представили пројекат и упознали присутне са темама које ће бити обрађиване током симулације.

Након тога чланови Покрајинске владе: потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице Михаљ Њилаш, покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски, покрајински секретар за науку и технолошки развој Владимир Павлов и ректор Универзитета у Новом Саду Душан Николић обратили су се младим људима са циљем да им, са аспекта својих делатности, представе Војводину као мултикултуралну, мултинационалну и вишејезичну регију.

На панел дискусији „Повећање учешћа младих у процесу доношења одлука: улога локалних и регионалних тела и међурегионална сарадња“ младима су се обратили Мариеле ван Милтенбург, заменица шефа Мисије, Амбасада Холандије, која је говорила о младима у контексту председавања Холандије Саветом Европске уније; Синиша Лазих, директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине, који је говорио на тему младих у европским интеграцијама; проф. Драгана Ђорић, професорка Правног факултета, Универзитет у Новом Саду; и Емил Лулић, правни саветник председника Националног савета мађарске националне мањине.

Ова тродневна симулација, која се одржавала у Скупштини АП Војводине и Ректорату Универзитета у Новом Саду, од 1. до 3. априла 2016. године, окупила је око 80 студената из Мађарске, Словачке, Румуније, Чешке, Албаније, Хрватске, Словеније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Македоније, Бугарске, Италије и Србије.

➤ **Почетак другог циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“**

Свечано отварање другог циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ одржано је 8. априла 2016. године у згради Ректората Универзитета у Новом Саду. Отварању Програма присуствовали су ректор Универзитета у Новом Саду проф. др Душан Николић, покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски и директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине Синиша Лазић.

У оквиру Програма биће одржано 195 часова кроз шест радних модула и то право и политика Европске уније, регионалне развојне политике и Европске унија, управљање пројектним циклусом и припрема пројеката, основне смернице и принципи програма ЕУ, програми ЕУ и евалуација и имплементација пројеката.

Реализација другог циклуса Програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који организује Фонд „Европски послови“ АП Војводине у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду, уз подршку Покрајинске владе, трајаће до краја јула месеца 2016. године и похађаће га полазници из покрајинских институција, секретаријата, локалних самоуправа и организација цивилног друштва са територије АП Војводине.

➤ **Манифестација „Европско село“ у Зрењанину**

Пети пут, поводом Дана Европе, у Зрењанину је 12. маја 2016. године одржана манифестација „Европско село“.

Ученици 26 основних школа, заједно са њиховим гостима представили су традицију и обичаје држава чланица Европске уније. Поред овог јединственог ЕУ сајма, организован је и ЕУ квиз, осмишљен као такмичење у познавању Европске уније за ученике шестих разреда.

Манифестацију су подржали Делегација Европске уније у Републици Србији, ЕУ инфо кутак Нови Сад, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, као и амбасаде неких држава чланица ЕУ.

За победнике такмичења, Делегација ЕУ у Србији је припремила награде, док је Фонд „Европски послови“ АП Војводине такође обезбедио награде за све школе учеснице, као и школе чији ученици освоје прва три места.

Овај пројекат је 2012. године покренула Основна школа „Младост“ из Томашевца, након чега су јој се врло брзо придружиле и друге школе, препознајући његов значај, едукативни и креативни потенцијал.

Идеја за организовање манифестације проистекла је из жеље да се промовишу различитости народа и држава које чине модерну Европу, али и из чињенице да велики број младих људи и деце није путовало у земље ЕУ, те нису имали могућности да их на тај начин ближе упознају. Основни циљ манифестације „Европско село“ је афирмисање европских вредности, добре воље, мира и едуковање о Европској унији и њеним чланицама.

➤ **Конференција „Однос грађана према Европској унији“**

У организацији Института Републикон из Мађарске и Друштва за регионалне науке из Суботице, у Суботици је 13. маја 2016. године у Друштву за регионалне науке одржана одржана конференција "Односи Европског грађанства према Европској унији", која је имала за циљ смањивање евроскептицизма уз учешће политичких партија, невладиног сектора и грађана. Међу излагачима на конференцији био је и Фонд „Европски послови“ АП Војводине на тему „Пут Србије ка Европи“.

Учесници конференције били су представници политичких партија, невладиних организација, као и млади јер је утврђено да би најважнију улогу у процесу ширења демократских идеја требало да има цивилни сектор, кроз утицај на омладинску политику.

Конференција је део пројекта „Тоталитаризам у претприступној држави“ Института Републикон из Мађарске, чији реализацију финансијски подржава Европска унија у оквиру програма Европа за грађане и грађанке. У оквиру пројекта, Институт Републикон са партнерима организује трибине и радионице на којима приказује успехе које је Европска унија постигла до сада, као и бенефите које пружа државама чланицама.

➤ **Отворени пројектни дани ЕУ**

Европа у мом региону (*Europe In My Region*) је кампања коју је покренула Европска комисија и која се спроводила широм Европе у циљу подстицања грађана да се информишу и науче нешто више о пројектима у свом окружењу које је финансирала Европска уније.

Током месеца маја 2016. године, преко 20 држава чланица Европске уније је учествовало у Отвореним пројектним данима ЕУ (*Open EU Project Days*) широм Европе. Корисници пројекта које је суфинансирала Европска унија су представили своја достигнућа грађанима. Фонд се уклучио у акцију и на интерактивној мапи на сајту Генералног директората Европске комисије за регионалну политику (http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/policy/communication/inform-network/map/?event_id=266) објавио је обуку „Фондови Европске уније - од идеје до реализације”, коју је Фонд организовао у сарадњи са Службом за управљање људским ресурсима Покрајинске владе у Скупштини АП Војводине од 18. до 20. маја 2016. године, у циљу подизања капацитета АП Војводине и свих заинтересованих лица заинтересованих за аплицирање за ЕУ фондове. Учесници обуке су стекли знања о програмима Европске уније и Инструменту за претприступну помоћ, који су доступни Србији, о управљању пројектним циклусом и свим елементима и процедурама неопходних за израду успешних прелога пројекта ради аплицирања на конкурсима Европске уније, као о примерима добре праксе и одобреним пројектима.

Europe in My Region 2016

Europe In My Region is an EU-wide communications campaign run as a way to encourage citizens to discover and learn more about EU-funded projects near them. For the first time this year four different initiatives (public openings, a treasure hunt, a photo competition and a blogging campaign) will involve the public in visiting projects and sharing images and experiences via social media.

Open EU Project Days - Map of events

Training course "EU Funds - from idea to implementation"

Venue: Assembly of the Autonomous Province of Vojvodina (Address: Vladike Platona bb)
City: Novi Sad **Country:** Other
Dates: 18-05-2016 / 20-05-2016
E-mail: office@vojvodinahouse.eu

In order to build the institutional capacities of the Autonomous Province of Vojvodina and all entities interested in submitting project proposals for EU funding, the training course "EU Funds - from idea to implementation" provides information on the EU programmes and Instrument for Pre-Accession Assistance available to Serbia, gives insight into project cycle management and all elements and procedures necessary for the development of successful proposals to apply under the EU calls for proposals, as well as showcases examples of best practice and approved projects.

OPEN EU PROJECT DAYS

More than 20 EU countries are participating in the Europe-wide Open EU Project Days: Throughout May beneficiaries of EU co-financed projects proudly present their achievements to citizens. Check out the interactive map of events to discover where and when you can find out more about projects in your country.

TREASURE HUNT

In parallel to the Open EU Project Days activities you can participate in a treasure hunt, which can be solved by finding hidden hints throughout Europe and solving an online quiz. You have a chance to win a trip to a European capital.

➤ **Војводина на Европској недељи региона и градова 2016**

Овогодишња 14. по реду манифестација „Европска недеља региона и градова 2016“, коју организују Комитет региона и Генерални директорат за регионалну политику, и која је одржана у периоду од 10-13. октобра 2016. године у Бриселу, окупивши преко 5,000 учесника, одвијала се под слоганом „Региони и градови за одржив и инклузиван раст“, а програмски део манифестације био је подељен у три тематске целине: 1. Одржан и одржив економски раст; 2. Инклузиван економски раст; 3. Поједностављивање Европских структурних и инвестиционих (ЕСИ) фондова.

Обележавање Дана Војводине у Бриселу - Пријем „EXPERIENCE VOJVODINA“

У Мисији Републике Србије при Европској унији, дана 12. октобра 2016. године, одржан је веома посећен пријем „EXPERIENCE VOJVODINA“, на коме су представљени потенцијали Војводине представницима других европских регија и градова, као и привредницима заинтересованим за улагање у Војводину, а у заједничкој организацији Покрајинске владе, Скупштине АП Војводине, ВИП Фонда и Фонда “Европски послови” АП Војводине, у сарадњи са Министарством спољних послова Републике Србије.

На скупу су се присутнима обратили Амбасадорка РС при ЕУ Ана Хрустановић, председник Покрајинске владе Игор Мировић, председник Скупштине АП Војводине Иштван Пастор и градоначеник Новог Сада Милош Вучевић.

Овај догађај је спадао у споредне скупове („SIDE EVENT“) у оквиру Европске недеље региона и градова.

Поред тога, током Европске недеље региона и градова 2016, уз подршку Канцеларије АП Војводине у Бриселу, делегација АП Војводине је имала бројне састанке са званичницима европских институција, међу које спадају Едуард Кукан, члан Европског парламента и председавајући делегације ЕУ-Србија Парламентарног комитета за стабилизацију и придруживање, Хеновева Руис Калавера, директорка Сектора за Западни Балкан у Генералном директорату Европске комисије за европску политику суседства и преговоре, као и низ билатералних састанака са представницима више европских региона, као што су немачке покрајине Баден-Виртемберг и Хесен, аустријска покрајина Штајерска и Осјечко-барањска жупанија из Хрватске.

Делегација Војводине је на састанцима са представницима поменутих региона изложила приоритете Покрајинске владе који се односе на бржи економски развој, развој пољопривреде и усмереност на улагања у слабије развијене општине у Војводини и наишла на потврду саговорника да се ради о областима у којима је могуће унапређивати постојећу сарадњу. На свим састанцима разматрана је и могућност размене студената ради стручног усавршавања. Као најважнија ствар, која Војводину чини добрим примером у региону, па и у Европи, јесте однос према националним

мањинама и неговање високог степена мултиетничности, сложили су се саговорници на овим састанцима.

➤ **Публикација: "VOJVODINA WORLD"**

Циљ публикације је да представи привредне потенцијале и укупне развојне капацитете наших институција регионалним представништвима и институцијама ЕУ у Бриселу.

Током одржавања Европске недеље регија и градова 2016 дистрибуиран је шести број часописа „*Vojvodina WORLD*“. За овај број изјаве су дали председник Покрајинске владе и председник Скупштине АПВ. Општина која се представила у овом броју је Град Нови Сад, са посебним осврстом на кандидатуру Новог Сада за титулу Европски центар културе 2021 и Европски омладински центар 2019. Поред тога, представљен је пројекат „Смањење катастрофа, стандардизована анализа опасности и процена ризика - *DR SHARE* ” који суфинансира Генерални директорати Европске комисије за хуманитарну помоћ и цивилну заштиту (*DG ECHO*), а који заједнички спроводе Вуковарско-сријемска жупанија, Хрватска; Државна управа за заштиту и спашавање, Хрватска; Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о., Хрватска; Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства жупаније Посавске, Босна и Херцеговина; Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу (Србија), Фонд „Европски послови“ АПВ (Србија). Такође представљен је *EXIT* фестивал.

➤ **Европска недеља градова и региона“ на локалном нивоу – скуп на локалном нивоу 2016.**

У оквиру „Европске недеље градова и региона“, у периоду од септембра до новембра одржавају се локални скупови широм Европе.

У сарадњи Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Службе за управљање људским ресурсима одржана је обука намењена представницима покрајинских институција, а на тему припреме европских пројеката под називом „Фондови Европске уније – од идеје до реализације“. Представници Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине одржали су тродневну обуку од 1. до 3. новембра 2016. године у Скупштини Аутономне покрајине Војводине.

Представници покрајинских органа су током обуке били у могућности да се додатно информишу о новинама у оквиру другог циклуса Инструмента за претприступну

помоћ који ће функционисати у оквиру текуће седмогодишње финансијске перспективе Европске уније од 2014. до 2020. године. Поред Инструмента за претприступну помоћ, полазници су се упознали и са већим бројем интерних програма Европске уније који се финансирају из заједничког буџета Европске уније, а у којима Србија има право учешћа са статусом кандидата за чланство у Европској унији. Посебна пажња је посвећена представљању Интеррег ИПА програма прекограничне сарадње између Србије и Мађарске у оквиру ког је отворен Други позив за подношење предлога пројеката са укупним буџетом од 21.500.000 евра. Предлоге пројеката је било могуће поднети до 31. јануара 2017. године.

Практичан део обуке био је фокусиран на изградњу вештина и ставова код полазника како би се оспособили да самостално формулишу предлоге пројеката, размишљају о потенцијалним партнерским организацијама, израде структуру пројекта кроз припрему логичке матрице и припреме буџет пројекта, уважавајући ограничења прописана законодавством Европске уније. Као резултат, развијене су четири пројектне идеје значајне за Аутоному покрајину Војводину, које могу бити потенцијалне за пласирање на неком од конкурса Европске уније.

Свечаност поводом доделе уверења другој генерацији полазника Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”(29. новембар 2016).

Специјалистички програм је реализовао Фонд „Европски послови” АП Војводине у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду и Покрајинском владом, а успешно га је завршило 34 полазника из покрајинских институција и секретаријата, локалних самоуправа и организација цивилног друштва са територије АП Војводине. Програм је обухватио укупно 195 наставних часова организованих кроз 6 радних модула и то: Право и политике Европске уније; Регионалне развојне политике и Европска унија; Управљање пројектним циклусом и припрема пројеката; Основне смернице и принципи програма Европске уније; Програми Европске уније; Евалуација и имплементација пројеката, реализован је у периоду од 8. априла до 29. јула 2016. године.

Честитајући полазницима овог програма на уложеном труду и времену, подсекретар у Покрајинском секретаријату за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Небојша Војновић, нагласио је да је Покрајинска влада и надлежни Секретаријат подржавају како реализацију овог програма, тако и сваки вид едукације и усавршавања, обзиром да је искуство показало да у овој области постоји мањак едукованих кадрова. „Ви сте генерација људи који Србију треба да приближе савременим токовима, и треба да тражите и проналазите одговоре на питања која носи управљање пројектним циклусом, као што су изградња капацитета, умрежавање и развојни програми Европске уније“, истакао је подсекретар Војновић. Директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Видосава Ендерић, рекла је да је 34

полазника, који су успешно завршили Специјалистички програм, оспособљено да примене стечена знања и подигну капацитете у апсорпцији европских средстава у својим срединама.

Учеснике овог програма поздравили су и проректорка за међурегионалну сарадњу, проф. др Сања Стојановић, као и координатор Програма проф. др Саша Бошњак.

Учешће у Специјалистичком програму пружило је могућност полазницима да се кроз наставне и менторске часове упознају са политикама Европске уније и успешно усвоје релевантна знања и вештине која ће им омогућити да активно учествују у процесу европских интеграција, и то посебно кроз процес креирања и имплементације европских пројекта, са циљем регионалног развоја АП Војводине.

III ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА

На основу позитивних искустава из претходног периода, Фонд је наставио да даје пуну подршку даљој промоцији покрајинских капацитета и потенцијала успостављајући нову сарадњу, као и користећи своје активно присуство у појединим европским институцијама:

- *Press Club Brussels Europe* – Брисел,

У складу са приоритетима покрајинске администрације, на овај начин пружен је допринос препознатљивости АП Војводине и јачању институционалног и регионалног повезивања војвођанских партнера и релевантних партнера из Европске уније.

➤ **Сарадња Ломбардије и АП Војводине**

Делегација АП Војводине, предвођена потпредседником Покрајинске владе и покрајинским секретаром за привреду, запошљавање и равноправност полова Мирославом Васином, уз учешће покрајинског секретара за културу и јавно информисање Славише Грујића, директора Фонда „Европски послови“ АП Војводине Синише Лазића и представника ВИП Фонда, посетила је Ломбардију, 29. фебруара и 1. марта 2016. године, у оквиру наставка сарадње између АП Војводине и италијанске регије Ломбардија. Том приликом потписан је и Меморандум о сарадњи између Ломбардије, најразвијеније италијанске регије и једне од четири најразвијеније у Европи, и АП Војводине.

Потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар Мирослав Васин разговарао је са секретарком за међународну сарадњу Ломбардије, Франческом

Брианцом о сарадњи у области привреде, посебно о могућностима улагања у АП Војводину и позвао привреднике из Ломбардије да инвестирају у Војводину, имајући у виду да су Војводина и Ломбардија најразвијенији региони у својим земљама који значајно доприносе стварању домаћег бруто производа, као и да у Војводини послује 39 италијанских компанија које запошљавају око 8.500 радника, те да су улагања у ове компаније око 700 милиона евра. Очекивања су да ће се тренд италијанских инвестиција у Војводину наставити и у наредном периоду, посебно и због тога што је Војводина и ове године проглашена за седму најбољу регију за инвестиције од стране угледног „Фајненшел тајмса“, и да се више од 40% свих страних улагања у Србији налази у Војводини.

У Варезеу је одржана презентација ВИП фонда о могућностима и предностима улагања у Војводини, на којој су присуствовали привредници из те провинције.

Приликом разговора у округу Варезе који је део Ломбардије, прецизирано је да су пољопривреда, текстилна и металска индустрија, ИТ сектор, као и култура – области у којој компаније и институције из два региона могу да остваре значајнију сарадњу.

Значајна сарадња у области привреде са регијом Ломбардија остварује се у оквиру Асоцијације Европских привредника – Италија (АИМЕ), чији је генерални секретар, Ђани Лукина изразио задовољство што се у Војводини оснива представништво АИМЕ – Асоцијације европских привредника – Србија, као и Инфо центар Војводина, који су намењени привредницима оба региона.

Том приликом потписан је Меморандум о сарадњи између Општине Бусто Арсицио (Република Италија) и Фонда „Европски послови“ АП Војводине (Република Србија) у циљу рада на изградњи међусобних друштвених односа, сарадњи у области економије и културе, као и на спровођењу координираних активности у реализацији партнерских пројеката, у складу са политикама и програмима Европске уније, а у оквиру својих надлежности, у складу са процедурама утврђеним позитивноправним прописима, међународним обавезама и правним тековинама Европске уније. Области сарадње обухватају економске односе (развој сарадње и економских односа између две територије; јачање и подстицање сарадње између малих и средњих предузећа) и област културе и социјалне политике (размена културних програма ради бољег упознавања језика и историјског наслеђа две територије; сарадња између удружења грађана).

➤ **Пословни форум Србија – Мађарска**

Фонд је учествовао на Пословном форуму Србија – Мађарска, који је одржан дана 17. марта 2016. године у Будимпешти, у организацији Мађарске националне трговачке

куће и Привредне коморе Србије, у оквиру 8. заседања Заједничке комисије за економску сарадњу две земље.

Скуп су отворили Петер Сијарто, министар спољних послова Мађарске, Снежана Богосављевић-Бошковић, министарка пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије и Жанет Дучаи-Олах, извршна директорка Мађарске националне трговачке куће.

Остали говорници на скупу били су Атила Галамбош, председник Западно-балканског региона у Привредној и индустријској комори Мађарске, Вељко Јовановић, саветник председника Привредне коморе Србије, Жолт Буковић, директор пословног развоја „Ексим банке“ који је говорио на тему „Могућности финансирања у Србију“, и Тивадар Бунфорд, директор за Јужни регион у „Мастерпласт Нирт“, који је представио искуства инвестирања у Србију.

Форум је окупио представнике више од 50 компанија, асоцијација и институција из Србије, као и 110 фирми из Мађарске. Фокус је био на пољопривредном и прехрамбеном сектору, фармацеутској и машинској индустрији, индустрији амбалаже, али су обухваћене и друге области сарадње.

➤ **Међународна експертска конференција ИРЕ у Сарајеву**

Међународна експертска конференција „Пут БиХ ка ЕУ и утицаји на регионалне и локалне власти“ одржана је 15. априла 2016. године у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине у Сарајеву, у организацији Института региона Европе (ИРЕ), у сарадњи са Кантоном Сарајево, Централно-европском иницијативом, Фондацијом „Конрад Аденауер“ и другим међународним партнерима. На конференцији су учешће узели стручњаци из осам европских земаља и високи званичници из сфере бизниса и политике. Циљ конференције је био подизање свести о темама као што су права, могућности и користи за грађане и њихов регион од (будућег) чланства у ЕУ, као и утицај чланства у ЕУ на локалне и регионалне власти.

Представници из Аустрије, Словеније, Хрватске, Словачке, Румуније и Србије су представили своје приступе и европске пројекте и закључили да је 70% правних тековина ЕУ треба спровести на поднационалном нивоу.

Конференцију је отворио Франц Шаусбергер, председник ИРЕ и члан Комитета региона и председавајући радне групе за Западни Балкан, а уводна обраћања су одржали министар за спољну трговину и економске односе БиХ Мирко Шаровић, министар сигурности БиХ Драган Мектић, шеф делегације ЕУ у БиХ Ларс-Гунар Вигемарк и амбасадор Републике Аустрије у БиХ Мартин Памер.

На панел дискусији „Главни изазови за градове и регионе у спровођењу ЕУ интеграција – примери добре праксе“ један од излагача је био Синиша Лазић, директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине, који је представио рад Фонда, као и искуства Војводине у процесу европских интеграција. Међу осталим говорницима на панелу били су Данијела Дробна испред Уније и града Словачке, Ева Соботик-Паван, шеф одсека за европске послове, интернационализацију и регионалну сарадњу Карловаче жупаније, Хрватска, Иво Бранимир Пири, бивши државни подсекретар, стучњак за европске интеграције и међународни развој из Љубљане, Словенија и Тудор Танасе, представник Града Брашов, Румунија.

➤ **Уговор о сарадњи између Фонда и АИМЕ СРБИЈА/ИТАЛИЈА**

Фонд и АИМЕ СРБИЈА/ИТАЛИЈА, су дана 28.04.2016. године у Новом Саду, закључили Уговор о сарадњи на основу потписаног Меморандума о сарадњи између АИМЕ Асоцијације европских привредника–(ВА) Варезе (Република Италија) и Фонда „Европски послови“ АП Војводине са циљем изградње међусобних друштвених односа, сарадње у области економије и културе, као и спровођења координираних активности у реализацији партнерских пројеката, у складу с политикама и програмима Европске уније, и на основу чињенице да је АИМЕ Асоцијација европских привредника–(ВА) Варезе (Република Италија) основала је Представништво страног удружења на територији Републике Србије, под називом АИМЕ СРБИЈА/ИТАЛИЈА. Уговор о сарадњи је потписан у циљу заједничког рада на остваривању циљева Меморандума о сарадњи, са сврхом интензивирања и конкретизације свеукупних друштвених односа, као и односа у области економије и културе између уговорних страна. У циљу стварања предуслова за инвестирање италијанских предузећа на територији АП Војводине у циљу стварања добара намењених локалном тржишту, као и италијанском тржишту, и развоја веза и структурних партнерских односа између локалних и италијанских предузећа ради преноса знања и искустава на локална предузећа у областима дефинисаних Меморандумом о сарадњи, Фонд је ставио на располагање АИМЕ СРБИЈА/ИТАЛИЈА део пословног простора, у складу са својим могућностима.

➤ **10. међународни Дунавски фестивал**

Међународни Дунавски фестивал, који се традиционално организује сваке друге године још од 1998. године, одржан је у периоду од 1. до 10. јула у Улму, у немачкој покрајини Баден-Виртемберг. Током десет дана трајања фестивала, на хиљаде представника подунавских земаља, градова и регија, имали су прилику да размене своје културно наслеђе, промовишу привредне и друге потенцијале, јачају дунавско

заједништво и европску сарадњу. У оквиру програма фестивала отворена је изложба фотографија Музеја Војводине „Подунавске Швабе у Војводини“. Представник Фонда присуствовао је и форуму одржаном у градској кући Улма. На форуму, поред домаћина градоначелника Улма Гинтера Циша и мађарског писца Ђерђа Конрада, говорили су и министарка европских интеграција и сарадње немачке покрајине Баварске Беата Мерк и министар правде и за Европу Баден-Виртемберга Гвидо Волф који су нагласили опредељеност да се дунавска сарадња ојача, те да је на примеру великих изазова са којима се Европа суочава, попут мигрантске кризе, постало још очигледније да се заједничким стратегијама и најозбиљнији проблеми могу лакше сагледавати и решавати. Председник Скупштине АПВ, Иштван Пастор, истакао је на форуму да је неопходно да се пријатељски и партнерски односи подунавских земаља и регија продубе и обогате конкретним облицима сарадње, који ће допрети директно до грађана. Присутни су имали прилику за умрежавање и стицање будућих партнера за своје пројекте. У разговору са директором Дунавске канцеларије у Улму, Себастијаном Римом, било је речи о представљању Војводине на наредном Дунавском фестивалу.

➤ **Војводина на Европској недељи региона и градова 2016**

Овогодишња 14. по реду манифестација „Европска недеља региона и градова 2016“, коју организују Комитет региона и Генерални директорат за регионалну политику, и која је одржана у периоду од 10-13. октобра 2016. године у Бриселу, окупивши преко 5,000 учесника, одвијала се под слоганом „Региони и градови за одржив и инклузиван раст“, а програмски део манифестације био је подељен у три тематске целине: 1. Одржан и одржив економски раст; 2. Инклузиван економски раст; 3. Поједностављивање Европских структурних и инвестиционих (ЕСИ) фондова.

Радионица „Предузетништво младих: кључ за унапређење конкурентности и раст у регионима“

У оквиру Европске недеље региона и градова 2016, АП Војводина је преко Фонда „Европски послови АП Војводине“ – Канцеларије Војводине у Бриселу узела учешће у регионалном партнерству под називом „Предузетничко образовање за економски раст“ са регионима: Умбрија (Италија), Северна Ирска (Уједињено Краљевство), Војводство Подласко и Војводство Светокришко (Пољска), Регион Прешов (Словачка), Карловачка и Вараждинска Жупанија (Хрватска) на радионици под називом „Предузетништво младих: кључ за унапређење конкурентности и раст у регионима“, 11. октобра 2016. године, у представништву Северне Ирске у Бриселу.

На радионици су говорили европски и регионални експерти, укључујући Ивана Стефанеца, члана Европског парламента, а у оквиру првог панела који се односио на Стратешки приступ младима и стручном образовању, говорила је Анита Вела, заменик шефа Одељења у Генералном директорату за запошљавање, социјална питања и инклузију, и Симоне Балдасари, службеник у Генералном директорату за унутрашње

тржиште, индустрију, предузетништво и мала и средња предузећа. Испред регија чланица конзорцијума говорили су Ана Августин, главни стручњак Асоцијације функционалне области града Биалусток, Френки Мекорт из „INVEST NI“, Маја Леман, саветница у Агенцији за регионални развој Вараждинске жупаније, и Грегор Оравиец, директор Одељења за регионалну политику у Канцеларији Маршала регије Светокришко. У оквиру другог панела под називом „Примери најбоље праксе у подршци предузетницима“ говорили су *Guu Lejune*, виши експерт у Генералном директорату за запошљавање, социјална питања и инклузију. Регионална искуства пренели су Ана Аскани, шефица одељења за међународну сарадњу Регије Умбрија, Маријана Максимовић, помоћница директора Гаранцијског фонда АП Војводине, Славомир Кожар, директор Средње електротехничке школе у Прешову, Бисерка Марчинко, Економска и туристичка школа из Карловаца. Модераторка је била Каролин Џенер, главна извршна службеница, „JA EUROPE“, која је највећа европска непрофитна организација која се бави едукативним програмима у области предузетништва, спремности за посао и финансијске писмености, која је до сада имала контакте са 3,5 милиона студената из 39 земаља током 2015. године.

Циљ дебате је био да покаже утицај предузетничког образовања и обучавања ради подршке расту и креирању бизниса. Овај догађај је пружио увид у расположиве инструменте и програме као и утицај на стварање и развој бизниса кроз размену предузетничких искустава. То је била прилика да представници регионалних власти разговарају о уклањању постојећих административних баријера и пруже подршку предузетницима у кључним фазама пословног циклуса. Ово је такође била прилика за размену регионалних примера добре праксе у овој области, уз потврду да регионалне власти имају иновативан стратешки приступ према овом питању. Циљ је био да се успостави дијалог између доносиоца политичких одлука и заинтересованих страна и утврди на који начин региони и градови могу напредовати у промовисању инклузивног предузетништва, укључујући и промене образовних методологија на свим нивоима у складу са стварним потребама регионалних тржишта и подршку новим иницијативама. Размена најбољих пракси је била путоказ за то како млади људи могу да искористе способности и ставове које би стекли са новим образовањем, те да преузму одговорност за властите животе, утичу на своју будућност и играју активну улогу као грађани Европе.

ПОТПИСАНИ ПРОТОКОЛИ О САРАДЊИ

Датум	Назив	Место	Предмет сарадње
-------	-------	-------	-----------------

	институције		
01.03.2016.	Меморандум о сарадњи са Општином Бусто Арсицио (Република Италија)	Општина Бусто Арсицио (Република Италија)	Рад на изградњи међусобних друштвених односа, сарадњи у области економије и културе, као и на спровођењу координираних активности у реализацији партнерских пројеката, у складу са политикама и програмима Европске уније, а у оквиру својих надлежности, у складу са процедурама утврђеним позитивноправним прописима, међународним обавезама и правним тековинама Европске уније. Области сарадње обухватају економске односе (развој сарадње и економских односа између две територије; јачање и подстицање сарадње између малих и средњих предузећа) и област културе и социјалне политике (размена културних програма ради бољег упознавања језика и историјског наслеђа две територије; сарадња између удружења грађана).
28.04.2016.	АИМЕ Србија/Италија	Нови Сад	На основу потписаног Меморандума о сарадњи између АИМЕ Асоцијације европских привредника–(ВА) Варезе (Република Италија) и Фонда „Европски послови“ АП Војводине са циљем изградње међусобних друштвених односа, сарадње у области економије и културе, као и спровођења координираних активности у реализацији партнерских пројеката, у складу с политикама и програмима Европске уније, и на основу чињенице да је АИМЕ Асоцијација европских привредника–(ВА) Варезе

			<p>(Република Италија) основала је Представништво страног удружења на територији Републике Србије, под називом АИМЕ СРБИЈА/ИТАЛИЈА. Уговор о сарадњи је потписан у циљу заједничког рада на остваривању циљева Меморандума о сарадњи, са сврхом интензивирања и конкретизације свеукупних друштвених односа, као и односа у области економије и културе између уговорних страна. У циљу стварања предуслова за инвестирање италијанских предузећа на територији АП Војводине у циљу стварања добара намењених локалном тржишту, као и италијанском тржишту, и развоја веза и структурних партнерских односа између локалних и италијанских предузећа ради преноса знања и искустава на локална предузећа у областима дефинисаних Меморандумом о сарадњи, Фонд је ставио на располагање АИМЕ СРБИЈА/ИТАЛИЈА део пословног простора, у складу са својим могућностима.</p>
25. 10.2016.	Економски факултет Универзитета у Новом Саду	Нови Сад	<p>Повезивање високошколског образовања, науке и покрајинске администрације, ради остваривања и обезбеђивања заједничких интереса, усклађивања сопствених програма, пројеката и активности у области европских интеграција, промоције европских вредности и регионалне политике као инструмента за јачање привредних капацитета, као и</p>

			креирања европских пројеката.
--	--	--	-------------------------------

IV Канцеларија АП Војводине у Бриселу

Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу (у даљем тексту: Канцеларија) основана је са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета АП Војводине, као и упознавања са политикама Европске уније које се доносе у Бриселу, а односе на регионални ниво власти. Канцеларија прати и извештава о раду институција Европске уније, са посебним освртом на рад Европског Комитета региона, будући да се око 70% европских регулатива и директива примењује директно на локалном и регионалном нивоу. Канцеларија остварује комуникацију са званичницима Европске уније и другим регионалним представницима, те ради на представљању приоритета АП Војводине. Тако се стварају услови за постепено и правовремено прилагођавање функционисања регионалног и локалног нивоа у АП Војводини у процесу Европских интеграција Републике Србије постојећем правном наслеђу Европске уније, интеграцији нових модела и политика сарадње и развоја које постоје у Европској унији.

Табела 4. – Преглед скупова институција ЕУ на којима је Канцеларија узела учешће у периоду јануар – децембар 2016. године

Ред. бр.	Скуп	Датум
1	Догађај: Инфо дан поводом одржавања Европских дана развоја 2016, у Бриселу, 15-16. јун 2016. Локација: Брисел, Белгија Организатор: Европски Комитет региона	12.01.2016.
2	Догађај: Кратко извештавање на тему Европски инвестициони пројектни портал - место и улога локалних и регионалних власти Локација: Брисел, Белгија Организатор: Европски Комитет региона	13.01.2016.

3	Догађај: Инфо дан поводом награде „Европски предузетнички регион 2017“ Локација: Брисел, Белгија Организатор: Европски Комитет региона	22.01.2016.
4	Догађај: Конференција: „Подизање предузетничког духа – европске регије и градови пионири“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	09.02.2016.
5	Догађај: Редовно заседање Комисије за енергију, животну средину и климу (ЕНВЕ) Европског Комитета региона Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	24.02.2016.
6	Догађај: Конференција „Значај локалних вештина: Предузетничке заједнице и паметне територије“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	9- 10.03.2016.
7	Догађај: 117. Пленарно заседање Комитета региона Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	7-8.04.2016.
8	Догађај: Треће заседање Одбора за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању Србије Европској унији у Бриселу Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европска комисија; Генерални директорат за политику суседства и преговоре о проширењу; Канцеларије за европске интеграције; Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу	12.04.2016.
9	Догађај: Заседање Комисије „CIVEX“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	19.04.2016.
10	Догађај: Округли сто „Регионално учешће у процесу доношења одлука у Европској унији – Која је улога региона?“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски парламент	19.04.2016.
11	Догађај: Састанак Европске комесарке за регионалну политику Корине Крету са представницима регионалних канцеларија у Бриселу Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	17.05.2016.
12	Догађај: Скуп „Дан проширења“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона; Генерални директорат	1-2.06.2016.

	Европске комисије за суседство и преговоре о проширењу	
13	Догађај: Панел дискусија „ <i>Meeting 2020 and 2030 goals in South East Europe: The business case and job opportunities in energy efficiency</i> “ Локација: Брисел, Белгија Организатори: „ <i>SEE Change Net Foundation</i> “, „ <i>SEE Sustainable Energy Policy</i> “, Генерални директорат Европске комисије за суседство и преговоре о проширењу	15.06.2016.
14	Догађај: Конференција „Европска агенда током словачког председавања ЕУ“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: „ <i>Hanns Seidel Foundation</i> “, „ <i>Wilfried Martens Centre for European Studies</i> “, Представништво Баварске у Бриселу, Стална мисија Републике Словачке при ЕУ, Европски парламент	29.06.2016.
15	Догађај: Састанак међурегионалне групе мање развијених региона, усвајање „ <i>European Regional Policy post-2020 for growth, stability and bringing benefits of Europe closer to the European citizens</i> “ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	11.10.2016.
16	Догађај: Европска конференција о јавним комуникацијама (<i>EuroCom</i>) Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона, Европска комисија, Европски парламент, Европски економски и социјални комитет, словачко председавање Саветом Европске уније	20- 21.10.2016.
17	Догађај: Консултације известиоца за будућност кохезионе политике Комитета региона Михаела Шнајдера са представницима локалних и регионалних власти на тему будућности кохезионе политике после 2020. године Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	23.11.2016.
18	Догађај: Представљање „Стратегије заступања интеграције Западног Балкана у Европску унију“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Међународни Европски покрет; Европски покрет Србија, Група за заступање Западног Балкана; Савет за регионалну сарадњу	24.11.2016.
19	Догађај: Разматрање прве информације у вези са Стратегијом проширења 2016-2017. Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	29.11.2016.
20	Догађај: Састанак европских региона у вези са утицајем на будући изглед Кохезионе политике после 2020. године Локација: Брисел, Белгија Организатори: Представништво Доње Аустрије	2.12.2016

21	Догађај: Презентација „Кито и период након тога - Нова урбана агенда“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Представништво Северне Рајне Вестфалије	5.12.2016
23	Догађај: Представљање „Европске агенде током председавања Малте Саветом ЕУ“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Представништво Баден-Виртемберга у Бриселу, Ханс Зајдел Фондација, Центар за европске студије Вифрид Мартенс	7.12.2016
24	Догађај: Пленарно заседање Европског Комитета региона Локација: Брисел, Белгија Организатори: Европски Комитет региона	7-8.12.2016

Табела 5. – Преглед састанака које је Канцеларија релазиовала у периоду јануар – децембар 2016. године

Ред. бр.	Реализовани састанци	Датум
1	Учесници: Директор Дунавске стратешке тачке Матија Вилфан; Ања Крабач, Генерални директорат за регионалну и урбану политику; представници Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу Локација: Представништво Баден-Виртемберга у Бриселу	9.03.2016.
2	Учесници: Генерални директор Заједничког истраживачког центра Владимир Шука; др Ула Енгелман, шеф Одељења за међуинституционалне односе и односе са заинтересованим странама; Мирослав Весковић, научни координатор Заједничког истраживачког центра за макрорегионалне стратегије Европске уније; представници Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу Локација: Заједнички истраживачки центар Европска комисије, Брисел	10.03.2016.
3	Учесници: Шеф представништва Баден-Виртемберга Јоханес Јунг; представници Мисије РС при ЕУ; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу Локација: Представништво Баден-Виртемберга у Бриселу	17.03.2016.
4	Учесници: Директор представништва Северне Рајне Вестфалије при ЕУ Рајнер Штефенс; представници Мисије РС при ЕУ; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу Локација: Представништво Северне Рајне Вестфалије у Бриселу	27.04.2016.

5	<p>Учесници: Европска комесарка за регионалну политику Корина Крету, делегација Скупштине европских региона (АЕР); Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Генерални директорат Европске комисије за регионалну политику, Брисел</p>	19.05.2016.
6	<p>Учесници: Потпредседник Европске комисије за Јединствено дигитално тржиште Андрус Ансип; делегација Скупштине европских региона (АЕР); Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Европска комисија, Брисел</p>	19.05.2016.
7	<p>Учесници: Европски комесар за заштиту животне средине, поморство и рибарство Кармену Вела; делегација Скупштине европских региона (АЕР), Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Генерални директорат Европске комисије за заштиту животне средине, поморство и рибарство</p>	20.05.2016.
8	<p>Учесници: Директор представништва Хесена Фридрих Фон Хојзингер; представници Мисије РС при ЕУ; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Представништво Хесена у Бриселу</p>	27.05.2016.
9	<p>Учесници: Директорка представништва Баварске при ЕУ Барбара Шретер; представници Мисије РС при ЕУ; Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Представништво Баварске при ЕУ у Бриселу</p>	06.07.2016.
10	<p>Учесници: Делегација Осијечко-барањске жупаније; представници Покрајинске владе / Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Скупштине АПВ, Фонда „Европски послови“ – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Мисија РС при ЕУ</p>	11.10.2016.
11	<p>Учесници: Директорка за Западни Балкан у Генералном директорату Европске комисије за суседство и преговоре о проширењу Хеновера Руис Калавера, делегација Покрајинске владе и Скупштине АПВ, Фонд „Европски послови“ – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Генерални директорат Европске комисије за суседство и преговоре, Брисел</p>	12.10.2016.
12	<p>Учесници: Министар за економију, туризам, културу и Европу Штајерске Кристијан Бухман, Директор Представништва Штајерске у Бриселу Роналд Родл, делегација Покрајинске владе и Скупштине АПВ, Фонд „Европски послови“ – Канцеларија АП Војводине у Бриселу</p> <p>Локација: Представништво Штајерске у Бриселу</p>	12.10.2016.
13	<p>Учесници: Директор Дунавске стратешке тачке Матија Вилфан, шеф тима за Дунав, ГД РЕГИО Марк Онид, представници Покрајинског</p>	12.10.2016.

	секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Фонда „Европски послови“ – Канцеларија АП Војводине у Бриселу Локација: Представништво Баден-Виртемберга у Бриселу	
14	Учесници: Нови извештач Европског комитета региона за Стратегију проширења 2016-17. Раита Пихелгас; представници Мисије РС при ЕУ, Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Канцеларије АП Војводине у Бриселу Локација: Европски Комитет региона	8.12.2016.
15	Учесници: Ричард Тафс, директор Европске мреже региона за истраживање и развој, представници Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Канцеларије АП Војводине у Бриселу Локација: Европска мрежа региона за истраживање и развој, Брисел	19.12.2016.
16	Учесници: Шеф представништва Баден-Виртемберга Јоханес Јунг; представници Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Канцеларија АП Војводине у Бриселу Локација: Представништво Баден-Виртемберга у Бриселу	20.12.2016.
17	Учесници: Директор Дунавске стратешке тачке Матија Вилфан; представници Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Канцеларије АП Војводине у Бриселу Локација: Представништво Баден-Виртемберга у Бриселу	20.12.2016.
18	Учесници: Виктор Ковачич, Представништво Словеначке пословне и истраживачке асоцијације, Звонка Гверић, Представништво Удружених хрватских регија и Хрвоје Бутиган, Регионална развојна агенција Дубровачко-неретванске жупаније; представници Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Канцеларије АП Војводине у Бриселу Локација: Брисел	20.12.2016.

➤ **Подршка Брисела војвођанској иницијативи за формирање Региона централног Дунава**

У Представништву Баден-Виртемберга у Бриселу, 9. марта 2016. године, одржан је састанак између представника Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Матије Вилфан директора Дунавске стратешке тачке и Ање Крабач, испред Генералног директората за регионалну и урбану политику, а у сарадњи са Канцеларијом АП Војводине у Бриселу.

Покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски, представио је иницијативу за формирање платформе Региона централног Дунава. Реч је о заједничком наступу АП Војводине и по два региона из суседних држава Хрватске, Мађарске и Румуније. Приближавање ставова међу регионима је развијено након разговора о значају укрупњавања иницијатива за подношење заједничких пројеката према ЕУ фондовима, а приликом студијске посете Баден-

Виртембергу, током које су учесницима представљени резултати ове немачке покрајине у прекограничној сарадњи.

Учесници састанка су сложили да је формирање платформе Региона централног Дунава, одличан начин да се заједничким ангажманом дође до квалитетних стратешких пројеката у области водне привреде и заштите животне средине, као и брендирању културне и туристичке понуде регије, која би била понуђена европском тржишту, али и великим инвеститорима.

Истакнуто је да Војводина максимално користи програме прекограничне сарадње и остварила је одличну сарадњу са прекограничним партнерима и спремна је да пронађе најбоља решења за финансирање стратешких пројеката, попут пројекта обнове Бегеја, на коме се ради са румунским партнерима, као и обнова канала Баја-Бездан на чему се ради са колегама из Мађарске. Сарадња са жупанијама у суседству је на високом нивоу и нама је важно да знамо ко доноси одлуке о приоритетима пограничних регија, јер желимо да се фокусирамо на приоритете и стратешке пројекте, попут улагања у водну инфраструктуру, каналску мрежу и заштиту животне средине. Макрорегионална сарадња и прекогранични пројекти треба да оживе средине које су уз границу, кроз отварање граничних прелаза, стварање индустријских зона и укупну економску активност. Војводина има подршку Баден-Виртемберга који је своје знање, у оквиру сарадње Горње Рајне, већ поделио са Војводином и суседним жупанијама. Искуства најразвијенијих регија, које су инвестирале у бројне стратешке пројекте који стварају зону слободне активности у Европи, уз развијену инфраструктуру и приватне инвестиције, су циљ којем Војводина тежи.

Директор Дунавске стратешке тачке Матија Вилфан је истакао да четрнаест земаља, са дванаест приоритетних области, колико постоји у оквиру Стратегије, треба да се фокусирају на своје приоритете и да од Дунавске стратешке тачке траже помоћ за конкретне пројекте, који се могу наћи у оквиру европских институција и у финансирању од стране јавно-приватних партнерстава, али и Европске инвестиционе банке.

Ања Крабач је истакла да Генарални директорат за регионалну и урбану политику подржава платформе које су фокусиране на јасне и конкретне пројекте.

Током састанка је најављено да ће у наредном периоду бити израђена студија са примерима добре праксе реализованим у Дунавском региону, да би се наставило са разменом знања и укупног развоја кроз Дунавски регион.

Значај Дунавске стратешке тачке у Бриселу, након четири године рада на имплементацији Стратегије ЕУ за Дунавски регион, и почетак рада Дунавског транснационалног програма, снажан су импулс за даљи раст Стратегије, а тиме и Војводине, која заузима централни део Дунава. Војводина је посебно заинтересована за Приоритетну област 7 и области коришћења нових технологија у пољопривредној производњи, за шта су се створили одлични предуслови.

Дунавска стратешка тачка је ставила на располагање своје капацитете и помоћ у реализацији стратешких пројеката који долазе из Војводине, али и у оквиру будућег рада платформе Региона централног Дунава.

➤ **Модел „Ромоло“ за унапређење војвођанске иновативне политике и економије**

У Заједничком истраживачком центру Европске комисије, 10. марта 2016. године, одржан је састанак на којем су учествовали Владимир Шуха, генерални директор Заједничког истраживачког центра, представници Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, др Ула Енгелман, шеф Одељења за међуинституционалне односе и односе са заинтересованим странама и Мирослав Весковић, научни координатор Заједничког истраживачког центра за макрорегионалне стратегије Европске уније, а у сарадњи са Канцеларијом АП Војводине у Бриселу.

Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски упознао је саговорнике са иновативним пројектима који се спроводе у покрајини, попут пројекта „Антарес“ и рада Института Биосенс, који користи информационе технологије за даљи развој пољопривреде у покрајини, те бројним пројектима који су финансирани у оквиру ФП7 програма и програма Хоризонт 2020. Најављен је план реализације обука са Европском фондацијом за тренинг из Торина, са намером подизања капацитета знања у Војводини на виши ниво, односно ниво који траже водећи послодавци. Поред тога, представљени су модели транснационалне и прекограничне сарадње који се користе у Војводини, а који су дали конкретне резултате.

Владимир Шуха је понудио могућност коришћења механизма „Ромоло“, који представља модел за процену економских аспеката и регионалног развоја економије, истраживања, људских ресурса и иновација, а за реализацију модела у Војводини би се могла користити средства која Заједнички истраживачки центар користи за кандидате у процесу европских интеграција. „Ромоло“ јасно приказује на који начин ће бити остварена економска корист у оквиру краткорочних или дугорочних инвестиција, приоритетне области за развој утицаја на раст бруто домаћег производа. Током сусрета, Војводина је добила могућност да користи специфична знања са којима Заједнички истраживачки центар располаже, те могућност да апликанти из Војводине учествују на специјализованим радионицама, конференцијама и напредним курсевима. Главни циљ ових радионица ће бити да помогну надлежним организацијама да научним и техничким методама потпомогну спровођење политика ЕУ, да се упознају са методама које су тренутно на располагању и разговарају о будућој имплементацији истих.

Теме у оквиру којих је могућа едукације се односе на пољопривреду и прехранбenu сигурност, економску и монетарну унију, енергетику и транспорт, животну средину и климатске промене, здравље и заштита потрошача, информационо друштво, иновације и раст, нуклеарна безбедност и сигурност, безбедност и сигурност и стандарди.

Током разговора генерални директор Шука је посебно истакао рад на унапређену Заједничке пољопривредне политике и могућности да се нови, иновативни елементи у оквиру ове стратегије, користе за рурални развој европских регија. Војводина може да се послужи искуством Ломбардије, на чијој територији се тренутно спроводи пилот пројекат у домену константног мониторинга фарми у Ломбардији. Ова иновативна решења су довела до тога да се нова иновативна решења почне користити широм Европе и Војводина има шансу да унапреди свој развој на бази ових искустава. Овај пројекат има холистичку структуру, визионарски је, регионално оријентисан и за пет до десет година ће бити реалност у многим европским регијама.

Током разговора се говорило и о Стратегији ЕУ за Дунавски регион, од које се тек очекују конкретни резултати, а која представља дугорочну платформу за развој регије око Дунава, а приоритети овогодишњег форума Дунавске стратегије се односе на воду и водне ресурсе.

➤ **Треће заседање Одбора за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању Србије Европској унији у Бриселу**

У Бриселу је, 12.04.2016, одржан трећи састанак Одбора за стабилизацију и придруживање од ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) Европске уније и Србије, на коме су разматране реформе и напредак Србије у испуњавању политичких и економских критеријума на путу ка ЕУ.

Представници Србије и Европске комисије разматрали су спровођење критеријума из Копенхагена за придруживање ЕУ и спровођење ССП.

Трећим састанком су копредседавале Катрин Вент, вршилац дужности директора Генералног директората за политику суседства и преговоре о проширењу, и Ксенија Миленковић, вршилац дужности директора Канцеларије за европске интеграције.

Као члан делегације Србије, покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски изнео је ставове Војводине у оквиру овог процеса, а на састанку су учешће узели и представници Канцеларије АПВ у Бриселу.

➤ **Учешће Фонда / АП Војводине на Европској недељи градова и региона 2016. године у Бриселу**

АП Војводина се традиционално представља на манифестацији „Европска недеља региона и градова“, коју организују Комитет региона и Генерални директорат за регионалну политику, и која се одржава почетком октобра сваке године у Бриселу.

Овогодишња 14. по реду манифестација „Европска недеља региона и градова 2016“, коју организују Комитет региона и Генерални директорат за регионалну политику, и која је одржана у периоду од 10-13. октобра 2016. године у Бриселу, окупивши преко 5,000 учесника, одвијала се под слоганом „Региони и градови за одржив и инклузиван раст“, а програмски део манифестације био је подељен у три тематске целине: 1. Одржан и одржив економски раст; 2. Инклузиван економски раст; 3. Поједностављивање Европских структурних и инвестиционих (ЕСИ) фондова.

Такође, у периоду од септембра до новембра одржани су и локални скупови широм Европе.

У склопу поменуте манифестације, АП Војводина је била у конзорцијуму „Предузетничко образовање за економски раст“ са регионима: Умбрија (Италија), Северна Ирска (Уједињено Краљевство), Војводство Подласко и Војводство Светокришко (Пољска), Регион Прешов (Словачка), Карловачка и Вараждинска Жупанија (Хрватска). Организација радионице под називом „Предузетништво младих: кључ за унапређење конкурентности и раст у регионима“ одржана је 11. октобра 2016, у представништву Северне Ирске у Бриселу.

На радионици су говорили европски и регионални експерти, укључујући Ивана Стефанеца, члана Европског парламента, а у оквиру првог панела који се односио на „Стратешки приступ младима и стручном образовању“, говорила је Анита Вела, заменик шефа Одељења у Генералном директорату за запошљавање, социјална питања и инклузију, и Симоне Балдасари, службеник у Генералном директорату за унутрашње тржиште, индустрију, предузетништво и мала и средња предузећа. Испред регија чланица конзорцијума говорили су Ана Августин, главни стручњак Асоцијације функционалне области града Биалусток; Френки Мекорт из „Invest NI“; Маја Леман, саветница у Агенцији за регионални развој Вараждинске жупаније; и Грегор Оравиец, директор Одељења за регионалну политику у Канцеларији Маршала регије Светокришко. У оквиру другог панела под називом „Примери најбоље праксе у подршци предузетницима“ говорили су *Guu Lejeune*, виши експерт у Генералном директорату за запошљавање, социјална питања и инклузију. Регионална искуства пренели су Ана Аскани, шефица одељења за међународну сарадњу Регије Умбрија; Маријана Максимовић, помоћница директора Гаранцијског фонда АП Војводине; Славомир Кожар, директор Средње електротехничке школе у Прешову; Бисерка Марчинко, Економска и туристичка школа из Карловаца. Модераторка је била Каролин Ценер, главна извршна службеница, „*JA Europe*“, која је највећа европска непрофитна организација која се бави едукативним програмима у области

предузетништва, спремности за посао и финансијске писмености, која је до сада имала контакте са 3,5 милиона студената из 39 земаља током 2015. године.

Дан Војводине у Бриселу

Током Европске недеље региона и градова 2016, у Мисији Републике Србије при Европској унији, дана 12. октобра 2016. године, одржан је веома посећен пријем поводом обележавања Дана Војводине у Бриселу под називом „*EXPERIENCE VOJVODINA*“, на коме су представљени потенцијали Војводине представницима других европских регија и градова, као и привредницима заинтересованим за улагање у Војводину, а у заједничкој организацији Покрајинске владе, Скупштине АП Војводине, ВИП Фонда и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са Министарством спољних послова Републике Србије.

На скупу су се присутнима обратили Амбасадорка РС при ЕУ Ана Хрустановић, председник Покрајинске владе Игор Мировић, председник Скупштине АП Војводине Иштван Пастор и градоначеник Новог Сада Милош Вучевић.

Овај догађај је спадао у споредне скупове („*Side event*“) у оквиру Европске недеље региона и градова.

Сусрети током „Европске недеље градова и региона“

Током Европске недеље региона и градова 2016, уз подршку Канцеларије АП Војводине у Бриселу, делегација АП Војводине је имала бројне састанке са званичницима европских институција, међу које спадају Едуард Кукан, члан Европског парламента и председавајући делегације ЕУ-Србија Парламентарног комитета за стабилизацију и придруживање, Хеновева Руис Калавера, директорка Сектора за Западни Балкан у Генералном директорату Европске комисије за европску политику суседства и преговоре, као и низ билатералних састанака са представницима више европских региона, као што су немачке покрајине Баден-Виртемберг и Хесен, аустријска покрајина Штајерска и Осјечко-барањска жупанија из Хрватске.

Делегација Војводине је на састанцима са представницима поменутих региона изложила приоритете Покрајинске владе који се односе на бржи економски развој, развој пољопривреде и усмереност на улагања у слабије развијене општине у Војводини и наишла на потврду саговорника да се ради о областима у којима је могуће унапређивати постојећу сарадњу. На свим састанцима разматрана је и могућност размене студената ради стручног усавршавања. Као најважнија ствар, која Војводину чини добрим примером у региону, па и у Европи, јесте однос према националним мањинама и неговање високог степена мултиетничности, сложили су се саговорници на овим састанцима.

➤ **Декларација под називом „Јака обновљена регионална политика за све регије након 2020. године“.**

На основу достављене информације Канцеларије АП Војводине у Бриселу о Нацрту декларације под називом „Јака обновљена регионална политика за све регије након 2020. године“, Покрајинска влада је на седници дана 7. септембра 2016. године утврдила Нацрт декларације под називом „Јака обновљена регионална политика за све регије након 2020. године“. Скупштина је на заседању дана 15. септембра 2016. године донела Декларацију под називом „Јака обновљена регионална политика за све регије након 2020. године“. Како је речено у образложењу на седници, Декларација доноси једно од најзначајнијих заједничких становишта европских регија, које је у вези са будућим изгледом и приоритетима финансирања из кохезионих фондова ЕУ након 2020. године, чији би корисник била и Аутономна покрајина Војводина.

У Европском комитету региона је дана 28. септембра 2016. године, одржана конференција „Допринос европских региона управљању нашем будућношћу“, коју је организовала покрајина Доња Аустрија, чија је кључна порука била да постоји потреба за очувањем и развијањем улоге кохезионе политике као главног алата Европске уније за улагање.

Декларација „Снажна, обновљена регионална политика за све регионе после 2020. године“, коју је потписало 337 политичких представника из 188 региона из 22 земаља чланица ЕУ, међу којима је и Аутономна покрајина Војводина као једина регија из земље кандидата за чланство у ЕУ, и пет међурегионалних организација, касније је предата председнику Комитета региона Марку Маркули, европској комесарки Корини Крету, амбасадору Петеру Јаворчик, у име словачког председавања ЕУ и Искри Михајловој, председавајућом Одбора Европског парламента за регионални развој током свечаности у представништву слободне државе Баварске.

Регионална иницијатива, коју је покренула Доња Аустрија и која је обухватила целу Европу „одоздо према горе“, је иницијатива на највишем политичком нивоу са циљем продужења регионалног финансирања за све регије и очување властите политике ЕУ за регије након 2020. године.

V Радна пракса у Фонду „Европски послови“ АП Војводине

➤ **Програм радне праксе у Фонду у школској 2015/2016. години**

На основу Протокола о сарадњи закљученог између Универзитета у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, дана: 25. априла 2012. године, и Анекса бр. 1. Протокола о сарадњи, закљученог дана 15.10.2014. године, у школској 2015/2016. години, у оквиру Програма радне праксе студената Универзитета у Новом Саду у

Фонду „Европски послови“ АП Војводине (у даљем тексту: Програм), расписан је конкурс за учешће студената на радној пракси од 2. до 15. септембра 2015. године. Право учешћа на конкурс имали су сви заинтересовани студенти завршне године основних студија, апсолвенти или студенти магистарских, односно мастер студија. Након завршеног процеса селекције изабрано је пет кандидата: један са Правног факултета, један са Пољопривредног факултета, један са Економског факултета и два са Природно-математичког факултета (Заштита животне средине), а дана 7. октобра 2015. године, у просторијама Фонда потписани су уговори са пет најуспешнија кандидата. Програма радне праксе у Фонду „Европски послови“ АП Војводине је трајао до 31. маја 2016. године.

На основу Уговора о обављању стручне праксе студената закљученог између Факултета техничких наука у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 26. новембра 2014. године, на стручну праксу су изабрана четири кандидата са усмерења Пројектни менаџмент. Четири кандидата су радну праксу одрадила у периоду од 29. фебруара до 10. маја 2016. године.

На основу Протокола о сарадњи закљученог између Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, Нови Сад и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 27. маја 2014. године, у оквиру Програма радне праксе студената Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић у Фонду „Европски послови“ АП Војводине, након расписаног конкурса, изабран је један кандидат са смера Пословна психологија. Право учешћа на конкурс имали су сви заинтересовани студенти завршне године основних студија, апсолвенти или студенти магистарских, односно мастер студија. Програмом је предвиђена радна пракса у трајању од 40 сати и полазница Програма је била на пракси у Фонду у периоду од 7. новембра до 9. децембра 2016. године.

Полазници су имали прилике да се непосредно упознају са радом Фонда и стекну увид у процесе европеизације и увођења европских стандарда у нашој земљи, с посебним освртом на фондове Европске уније, европске програме регионалне сарадње и израду предлога пројеката ради аплицирања за средства која се додељују из различитих европских фондова. Радна пракса се обављала у просторијама Фонда у Новом Саду. Рад сваког практиканта је био координиран и праћен од стране додељеног ментора, лица запосленог у Фонду. Од полазника се очекивало да извршавају одређене задатке у оквирима уобичајеног рада Фонда, према утврђеном распореду, договору између учесника у Програму и њихових ментора, које су они успешно извршавали. Поред тога, полазници су показали добар ниво знања и различитих вештина (знање страних језика, компјутерска писменост и друго).

➤ **Посета Фонду студената Економског факултета Универзитета у Новом Саду**

На основу Протокола о пословној сарадњи између Фонда „Европски послови” АП Војводине и Економског факултета Универзитета у Новом Саду, дана 9. новембра 2016 године, канцеларије Фонда посетили су студенти Одељења Економског факултета у Новом Саду.

Добродошлицу студентима су пожелели директорка Фонда Видосава Ендерић, помоћница директорке Габриела Хас и шеф одсека за европске програме и едукацију Андрија Алексић, док је Тијана Крстић Маравић задужена за сарадњу са европским, регионалним и међународним институцијама представила основне делатности Фонда, рад канцеларије у Бриселу, програме ЕУ који су на располагање нашој земљи и рад на пројектима који се финансирају из ЕУ средстава. Будући да студенти слушају о пројектном менаџменту на факултету, тема о управљању пројектима је била посебно интересантна.

У ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ

Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине је према критеријумима за разврставање правних лица из Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013), разврстан у мало друго правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП), те поступа по Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014). У складу са позитивним законодавством, Фонд је за 2016. годину састављао комплетан сет финансијских извештаја.

Пре него што се приступило изради Завршног рачуна Фонда за 2016. годину, на основу члана 36. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза, извршен је редован годишњи попис имовине и обавеза Фонда на дан 31.12.2016.

године. Извештај о попису имовине и обавеза Фонда усвојен је на 39. седници Управног одбора Фонда дана 25. јануара 2017. године, као и на 19. седници Надзорног одбора Фонда дана 26. јануара 2017. године. Након тога, приступило се изради финансијских извештаја Фонда за 2016. годину.

Сет финансијских извештаја, које је Фонд доставио Агенцији за привредне регистре ради обелодањивања, садржи: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу, Извештај о осталом резултату, Статистички извештај и Напомене уз финансијски извештај. Завршни рачун Фонда за 2016. годину усвојио је Управни одбор Фонда на 41. седници, дана 31. марта 2017. године.

Финансијски извештај и пословање Фонда и ове године подвргнути су екстерној ревизији са сврхом појачане контроле пословања и повећања веродостојности финансијских показатеља. Екстерна ревизија финансијских извештаја и пословања Фонда извршена је за 2016. годину, од стране независне ревизорске куће „Пан ревизија“ плус д.о.о. Нови Сад и добијено је позитивно мишљење прве класе, у складу са позитивном законском регулативном Републике Србије.

У наставку је дат преглед финансијског пословања Фонда за 2016. годину – структура прихода и расхода са коментарима.

ПРИХОДИ:

*у хиљадама динара	
Приходи по основу дотација из буџета АП Војводине	105.000
Остале врсте прихода	6
Приходи по основу донације Европске уније за пројекат “DR Share”	499
Приходи по основу донације Европске уније за пројекат „Антенa Деска Креативна Европа“	488
УКУПНО:	105.993

Приходи Фонда, с обзиром на делатност Фонда, обухватају пре свега приходе по основу дотација из буџета АП Војводине, приходе по основу донација Европске уније за имплементацију европских пројеката, остале врсте прихода који обухватају приходе од камата на а виста средства код пословних банака и друге приходе и приходе по основу пројектних активности и задужења Фонда сходно закључцима Покрајинске владе АП Војводине.

РАСХОДИ:

*у хиљадама динара	
Трошкови материјала	744
Трошкови горива и енергије	1.068
Трошкови зарада и накнада зарада	62.013
Трошкови накнада по уговорима (уговор о делу) и трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	1.343
Остали лични расходи и накнаде	9.950
Трошкови производних услуга	8.693
Нематеријални трошкови	11.782
Финансијски расходи	53
Остали расходи	392

Повраћај неутрошених буџетских средстава на рачун буџета Аутономне покрајине Војводине	9.955
--	-------

УКУПНО:	105.993
----------------	----------------

Трошкови материјала односе се на трошкове канцеларијског материјала, ситног инвентара и осталог режијског материјала, који су настали током 2016. године ради набавке материјала неопходног за несметано пословање Фонда. Трошкови горива и енергије односе се на трошкове енергената, као што су струја, гориво и сл. потребни за несметано функционисање Фонда.

Трошкови зарада и накнада зарада односе се на трошкове зарада и накнада зарада запослених, обрачунатих у складу са позитивним законодавством Републике Србије у области рада и радних односа, као и прописане додатке за трошкове условљене радом и боравком у иностранству, сходно Закону о спољним пословима Републике Србије, за представнике АП Војводине у Мисији Републике Србије при Европској унији у Бриселу. Трошкови накнада по уговорима обухватају трошкове накнада по уговорима о делу који се односе на трошкове који су настали ангажовањем трећих лица у циљу што квалитетније реализације претходно побројаних програмских активности Фонда. Током 2016. године у Фонду је било 34 радно ангажованих лица, рачунајући два представника АП Војводине у Мисији Републике Србије при Европској унији у Бриселу.

Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора односе се на трошкове који настају по основу накнада за рад, које се члановима Управног и Надзорног одбора Фонда исплаћују по одржаној седници.

Остали лични расходи и накнаде односе се на трошкове превоза на рад и са рада запослених у Фонду, јубиларне награде запосленима, затим на накнаде трошкова службених путовања запослених (превоз, дневнице, смештај и остали пратећи трошкови службених путовања) сходно Уредби о накнади трошкова државних службеника и намештеника Републике Србије, трошкове горива, трошкове новогодишњих пакетића за децу запослених и остале припадајуће расходе запослених дефинисане Законом о раду Републике Србије.

Трошкови производних услуга односе се на трошкове транспортних услуга (трошкови фиксне и мобилне телефоније, трошкови интернета, трошкови *cloud-mail* сервера, трошкови домена, трошкови такси услуга, трошкови поштанских услуга и слично), трошкове услуга одржавања (одржавање пословних просторија и основних средстава Фонда), трошкове закупнина, трошкове рекламе и пропаганде, трошкове информисања јавности и осталих услуга дефинисаних позитивном законском регулативом Републике Србије (комуналне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које пружају друга правна лица).

Нематеријални трошкови односе се на трошкове ревизије финансијских извештаја и пословања Фонда, трошкове трећих правних лица, трошкове стручне литературе, трошкове стручног образовања запослених, трошкове котизација за семинаре, трошкове одржавања веб сајта, трошкове промоције, трошкове премија осигурања (премије осигурања имовине, опреме и запослених у Фонду), трошкове репрезентације, трошкове платног промета, трошкове чланарина (чланарине у међународним и међурегионалним институцијама и организацијама од значаја за АП Војводину и пословање Фонда), као и остале нематеријалне трошкове који обихватају трошкове оглашавања (нпр. Службени гласник Републике Србије), прописане таксе (административне, судске таксе...) и остале нематеријалне трошкове који се односе на средства која се по основу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код котисника јавних средстава („Сл. гласник РС“ бр.116/2014) уплаћују на одговарајући рачун буџета. Ова група трошкова обухвата и трошкове организације едукативних активности у оквиру Програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“.

Финансијски расходи односе се на трошкове настале по основу негативних курсних разлика узрокованих флукутирањем курса домаће валуте у обрачунском периоду. Остали расходи односе се на расходе везане за накнаде за учешће у финансирању зарада особа са инвалидитетом, које је Фонд у обавези да исплаћује сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број 36/2009 и 32/2013), као и остале расходе прописане позитивним законодавством Републике Србије.

Фонд је током 2016. године извршио набавку недостајуће опреме и нематеријалне имовине неопходне за несметано функционисање, која се не третира као расход, већ само одлив новчаних средстава са текућег рачуна Фонда и повећава имовину Фонда која подлеже амортизацији.

Повраћај неутрошених буџетских средстава на рачун буџета АП Војводине односи се на повраћај средстава која Фонд, као корисник јавних средстава, није утрошио за финансирање расхода и издатака у 2016. години, односно за која није извршио преузимање обавеза, а пренета су му закључно са 31. децембром 2016. године у складу са актом о буџету АП Војводине и Програмом рада/Финансијским планом Фонда за 2016. годину. Повраћај неутрошених буџетских средстава, од стране Фонда а на рачун

буџета АП Војводине, у износу од 9.954.780,76 динара извршен је 31. јануара 2017. године, сходно Покрајинској Уредби о роковима, начину и поступку повраћаја неутрошених буџетских средстава осталих корисника јавних средстава Аутономне покрајине Војводине на рачун извршења буџета Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 71/2016).

Наведени расходи извршени су током 2016. године у складу Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2016. годину, Законом о буџетском систему РС, Законом о рачуноводству РС и другим позитивним законодавством Републике Србије. Током 2016. године Фонд је спровео четири поступка јавних набавки мале вредности, сходно Закону о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“, бр. 124/2014, 14/2015 и 68/2015). Три поступка јавних набавки су успешно спроведена, а једана је поновљен због тога што је понуда понуђача била неприхватљива (понуда понуђача је прешла износ процењене вредности јавне набавке).

Управа за јавне набавке и Државна ревизорска институција су квартално, у складу са Законом о јавним набавкама, благовремено извештаване о спроведеним поступцима, процењеним вредностима јавних набавки и уговореној вредности уговора које је Фонд закључио.

Преглед финансијског пословања прати извршене редовне активности Фонда током 2016. године, а у складу са Програмом рада за 2016. годину и у складу са делатношћу Фонда. Настали расходи, као и преузете обавезе, извршавани су у складу са висином одобрених средстава према тачно дефинисаним наменама предвиђеним финансијским планом Фонда за 2016. годину.

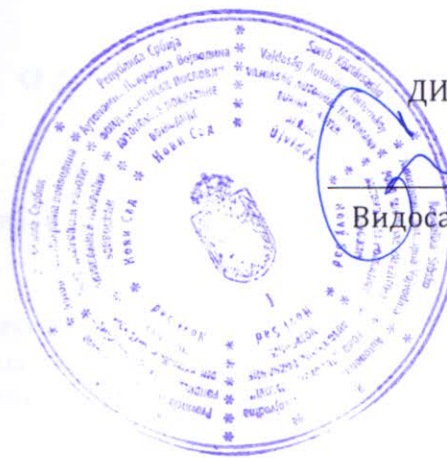
Реализација планираних средстава вршена је у складу са Програмом рада, Финансијским планом и Планом набавки Фонда „Европски послови“ АПВ за 2016.

Финансијски извештај и пословање Фонда за 2016. годину било је подвргнуто анализи и провери од стране независне ревизорске куће „Пан ревизија“ плус д.о.о. Нови Сад

чије мишљење је приложено уз Извештај о пословању Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2016. годину. На основу извршене ревизије финансијског извештаја и пословања Фонда добијено је позитивно мишљење:

„По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји објективно и истинито, по свим битним питањима, приказују финансијску позицију Фонда „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине Нови Сад на дан 31. децембра 2016. године, резултате његовог пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан, у складу са рачуноводственим политикама приказаним у Напоменама уз редован годишњи финансијски извештај и Законом о рачуноводству Републике Србије.“

У Новом Саду,
Број: 03/2017-02-4/XXXXI
Датум: 31.03.2017. године

ДИРЕКТОРКА

Видосава Ендерић